

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

8/2008

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník X.

Vyšlo 25. 4. 2008

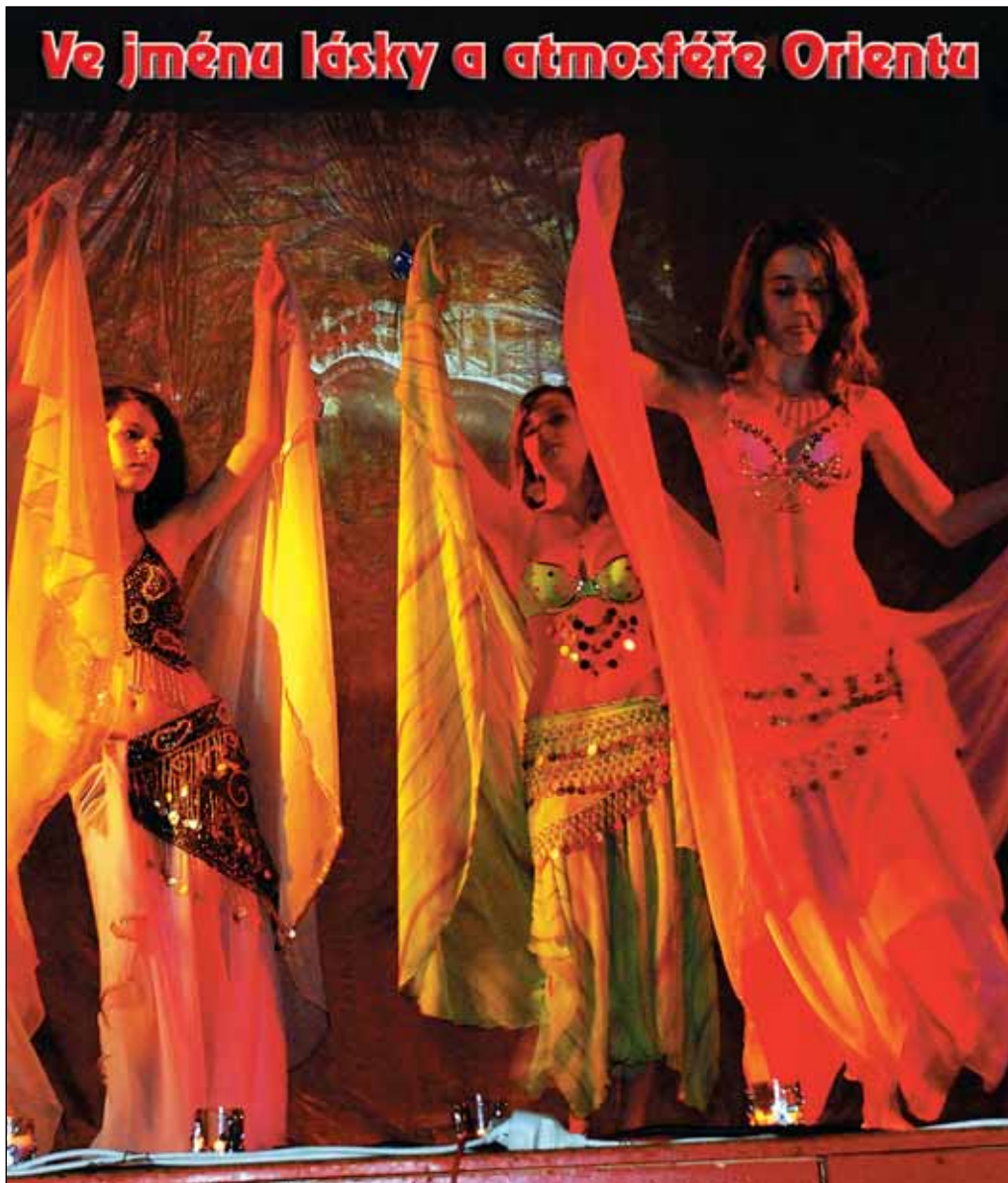
Cena 10 Kč

Klienti vyjádřili spokojenost s bydlením v DPS na Lidické ulici

Základní škola Rýmařov se předvedla na tradiční akademii

Ve jména lásky a atmosféře Orientu

Usedněte spolu s námi do školních lavic a prožijte jeden den s učitelem

Poprvé v historii Městské basketbalové ligy získal pohár pro vítěze tým RE-DO. Hladce zdolal obhájce prvenství Gang Stars

Ohlédnutí za vítáním mláďat ve Stránském ve fotogalerii

První dubnový víkend se ve Stránském uskutečnilo Vítání mláďátek. Letos se Občanskému sdružení Sránské podařilo odchovat devět jehňátek vzácného a ohroženého druhu valašské ovce.

Akce byla určena především dětem. Vítání proto proběhlo tak trochu pohádkově. Přivítat jehňata přišly sudičky ze ZUŠ Rýmařov. Jehňata dostala jméno a sudičky jim nadělily do vínku procvití. Takže se teď ve Stránském na louce pase třeba: Lístek, Terka, Lentilka, Brčkyn, Lili.

Počáteční ostych brzy opadl, protože se rozkřiklo, že koláče, které pekla paní Tomšová, jsou skvělé a uprostřed je zapečená pětikoruna.

Do soutěže v běhu s vajíčkem na lžici se zapojily i nejmenší děti a nevadilo, že se občas nějaké vejce rozpláclo o zem. Úklidová četa v podobě jezevčika Áji měla velkou radost. Fota: archiv OS Stránské

Akademie: lavina hudby, zpěvu a pohybu

Čtvrtek 17. dubna byl pro žáky základní školy dnem D, kdy se společně se svými učiteli rozhodli předvést nejen svým rodičům, přátelům a kamarádům, ale i rodičům rodičů, kamarádům kamarádů a přátelům přátel, že nepatří k těm, kterým je pohyb, hudba, zpěv a divadlo cizí, a dokáží, jak se to povedlo právě letos, pobavit zcela zaplněný sál místního kina (a ukázalo se, že letos byla kapacita pro tento účel naprosto nedostatečná) hodinu a půl trvající lavinou podívané.

Tělu náležející cvičení chvílemi destrukovaly krásnou výzdobu, humorné scénky žáků z vlastní tvorby patřily k vítanému oživení programu, tradiční vystoupení taneční skupiny Jes bylo letos pro zvýšení konkurence doplněno vystoupením členky Studia Sport a zdraví, komorní atmosféru v nekonečném prostoru kina vyvolalo anglické písničkobraní šestáků, které vystřídal rozpustilý dovádění devátáků. To a vše dosud nevyjmenované vytvořilo jednotu, která nepůsobila estrádně, ale přede-

vším každému z diváků dokázala, že mnozí žáci zdejší základní školy nejsou jen šířiteli jednoduchosti bez cíle, podivné ubíjející levnosti, ale že dokáží svůj volný čas věnovat i něčemu smysluplnému, co navíc zvládnou prezentovat před početným publikem. Mohou jim tedy být odpuštěna i maličká technická nedorozumění, vyvážená mladistvou radostí a nadšením.

Myslím si, že je zcela na místě pohlédnout nejen na akademii z úplně jiného zorného pole a uvěřit tomu, že všechny tyto akce (mám na mysli jakoukoliv spolupráci učitelů a žáků) mohou vést k mnohem většímu pocitu sounáležitosti, pochopení, vycházení si vstříci. Že často lze protiklad pozice učitel a žák na okamžik smazat a přispět tak k lepším vztahům, což se zákonitě projeví i v průběhu vyučování. Že učitelé nejsou jen ti, kteří...! Že žáci nejsou jen takoví...! Že všichni dokáží..., chtějí-li ovšem.

Závěrem bych chtěl poděkovat ředitelství základní školy za všestrannou pomoc nejen při materiálním zabezpečení celé akce, ale současně vytvoření dostatečného prostoru pro nácvič některých časově náročných vystoupení.

Pro spokojené diváky platí už nyní pozvánka na příští ročník, který bude předveden v novém hávu nejen obsahově, ale i formou bude propojen... Ovšem to už bych předbíhal budoucím událostem a nic by pak nebylo překvapením.

Ivo Janoušek

Historie a současnost na fotografiích Bohumila Švédy

Budova železářství, 1969

Budova železářství, 2007

Aktuálně z města

Město, na které je spolehnutí

Už druhým rokem se mohou čtenáři na stránkách Horizontu seznamovat s postupným vznikem komunitního plánu sociálních služeb Rýmařova. Na dokumentu, kterým se má město v této oblasti dostat na úroveň Bruntálu či Krnova, které již komunitním plánem disponují, pracují dvě skupiny dobrovolníků - uživatelů sociálních služeb (seniorů, zdravotně postižených, rodičů s dětmi, zástupců romské komunity) a poskytovatelů těchto služeb (Diakonie, Dětský domov Janovice ad.) a také zástupci městského úřadu, konkrétně odboru sociálních věcí a zdravotnictví v čele s Ivetou Podzemnou, vedení města reprezentuje místostarosta Jaroslav Kala. Obě skupiny se setkaly i v dubnu.

Během pravidelných setkání obou pracovních skupin se vedou diskuse, z nichž během posledních měsíců vykrystalizovaly priority komunitního plánu, tedy jeho hlavní body, odrážející především dosud nenaplněnou poptávku

po sociálních službách ve městě. V počátcích komunitního plánování distribuoval odbor sociálních věcí a zdravotnictví do rýmařovských domácností seznam poskytovatelů sociálních služeb, mezi nimiž se ve velké míře objevovala sdružení a zařízení okolních měst, především Bruntálu. Jejich služby, pro řadu uživatelů kvůli vzdálenosti nedostupné, by měly v budoucnu nabídnout poskytovatelé rýmařovští. Prvním úspěchem v této oblasti je nedávne otevření centra pro mentálně postižené Kouzelná buřinka.

Komunitní plán má ovšem řešit i jiné problémy. Mezi osmi finálními prioritami figuruje například mapování a odstraňování bariér ve městě nebo zvyšování právního povědomí seniorů. U těchto témat sehraje důležitou roli spolupráce sociálního odboru se stavebním úřadem či Policií ČR. Do plnění komunitního plánu se tak zapojí i instituce, které se poskytování sociálních služeb nevěnují.

Poslední schůzky pracovních skupin jsou naplánovány před letními prázdninami. Komunitní plán, který během května a června dostane konečnou podobu, bude v září prezentován městskému zastupitelstvu a veřejnosti. Ta bude mít ještě možnost do plánu zasáhnout svými připomínkami. Po schválení vejde komunitní plán v platnost a stane se závazným dokumentem města. Časový úsek pro jeho plnění byl vymezen na roky 2009 až 2011.

První úkol už dnes komunitní plánování splnilo - otevřelo a zformulovalo několik podstatných, a přitom opomíjených témat a napomohlo tak ke zviditelnění potřeb znevýhodněných sociálních skupin. Přispělo i ke zlepšení komunikace mezi veřejností, poskytovateli sociálních služeb a městským úřadem. Pokud se podaří komunitní plán postupně naplňovat, je možné, že se Rýmařov jednou stane městem tolerance a soudržnosti, na které se lze spolehnout, místem s dobrou adresou. ZN

Televizní opravna: MBKS - sdružení

končí 30. dubna 2008 svoji dlouholetou činnost odchodem všech svých pracovníků do důchodu.

Děkujeme svým zákazníkům a partnerům za přízeň a spolupráci.

Vladimír Měrák, Valentin Bordovský, Josef Kudera, Leopold Skalník

Štafeta

Znamé osobnosti se ptají známých či něčím pozoruhodných osobností na to, co je zajímavá a co by mohlo zajímat i čtenáře. Společně s otázkami předávají pomyslný štafetový kolík, který zavazuje dotazovanou osobnost oslovit s podobnými či úplně jinými otázkami dalšího zajímavého člověka.

Miroslav Škrabal se ptá Silvie Jablončíkové

Proč jsem si ji vybral?

Předávám ti, Silvie, štafetu místo Agnes Štreitové, která se rozhovoru zúčastnit nemohla. Představuji tě jako velmi čínorodého, otevřeného a zajímavého člověka lidem z čtenářské veřejnosti, kteří tě ještě neznají. Pro mě i pro ně bude zajímavé, jak pedagog a herec v jedné osobě vnímá druhé.

Jako profesionál, který pracuje také hlasem, slyšíš určitě různá nářečí. Je to handicap nebo se tomu dokážeš i zasmát?

Tak zrovna svému dialektu se směji pořád. Jako profesionál mám i já problém se vypořádat s opavským a ostravským přízvukem „kratkyh zobaku“. Pocházím z vesničky u Opavy a v Ostravě jsem studovala.

Když se student vžívá do role a podléhá zážitkům, neztrácí svůj vlastní charakter?

Bez vlastního charakteru by se nikdy nemohl vžít do role naplno. Snažím se, aby mi žáci svůj charakter vžíváním se do rolí spíše obohatili. V mé práci je důležité pomoci žákům roli pochopit a na nich zbývá ji prožít.

Na čem teď se svými žáky pracuješ?

Připravujeme dramatizaci části básnické sbírky Kytice K. J. Erbeny, kterou budeme hrát koncem

května v sále ZUŠ na lešení. Experimentujeme s umístěním scény, ale další detaily nechci prozrazovat.

Pokud bys někdy podnikala, tak v čem?

Bavily by mě tři věci: Nějaká kavárnička pro maminky s dětmi. Ta mi v Rýmařově chybí. Mít klub, kde by koncertovaly kapely, by mě také naplňovalo. Spojit práci s relaxací bych uměla v obchůdku s květinami.

Kdybys měla absolutní moc v zemi, změnila bys něco?

Změnila bych toho spoustu. Ale absolutní moc člověku nepřísluší, protože s ní neumí zacházet.

Co dělá domov domovem?

Když přijdete domů z práce a nikdo vás nevídá, nikdo s vámi neseďí u stolu, tak si uvědomíte, že dům, ve kterém bydlíte a trávíte v něm spoustu času, nemá teplo. Někdo vám chybí. Proto pokaždé, když přijdu domů, tak se pomaz-

lím se svou rodinou a vykládáme si o tom, jaký ten den byl. Dává mi to sílu přežít další dny. Domov jsou tedy mí nejbližší.

Které životní moudro je ti nejbližší?

Co tě nezabije, to tě posílí!

Příště: Silvie Jablončíková se bude ptát Aleny Horké.

Zdravotnictví

Cévní poradna Podhorské nemocnice, a. s.

Počátkem tohoto roku byla v Podhorské nemocnici, a. s., rozšířena péče o pacienty s cévním onemocněním. Byla zahájena činnost specializované cévně-chirurgické poradny s návazností na II. chirurgickou kliniku - cévní a transplantační chirurgii FN Olomouc.

Foto: archiv Podhorské nemocnice

Hlavní náplní činnosti poradny jsou:

- vyšetření a následná léčba uzávěrové choroby (poruchy prokrvení) dolních končetin - postižení tepen při ateroskleróze, diabetu (cukrovce) apod.;
- vyšetření a léčba poruch prokrvení horních končetin včetně příznaků chladu či zblednutí prstů (Raynaudův syndrom) nebo při nadměrném pocení (hyperhidróza);
- vyšetření a léčba žilních onemocnění dolních končetin - varixů (křečových žil) včetně kosmetických zákroků (sklerotizace drobných žilek);
- vyšetření a léčba při vzniku otoků dolních končetin z nejrůznějších příčin;
- telefonické konzultace během poradny.

Poradna ordinuje každý pátek od 11 do 14 hodin v prostorách chirurgické ambulance Podhorské nemocnice v Bruntále. V tuto dobu jsou také možné telefonické konzultace.

Lékař: MUDr. Zdeněk Koječký, PhD. **Objednávání:** 554 700 315.

Bc. Marcela Matušů, manažerka marketingu

Užitečná informace

Výzva k předkládání žádostí do Fondu mikroprojektů v Euroregionu Praděd

Dne 14. dubna 2008 vyhlásilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, zastoupené Euroregionem Praděd - českou částí, v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR-PR 2007-2013

Výzvu k předkládání žádostí do Fondu mikroprojektů v Euroregionu Praděd.

Projektové žádosti mohou být předkládány na sekretariátu Euroregionu Praděd průběžně v letech 2008 - 2014.

Termín pro odevzdání projektů pro I. zasedání Euroregionálního řídicího výboru je **7. 5. 2008 do 12.00.**

Podrobnější informace a aktuální dokumentaci naleznete na webových stránkách:

www.europraded.cz

Případné dotazy můžete projednat osobně, telefonicky nebo e-mailem s pracovníky sekretariátu Euroregionu Praděd.

Euroregion Praděd - česká část

Nové Doby 111, 793 26 Vrbno pod Pradědem

tel./fax: 554 75 10 56

e-mail: sekretariat@europraded.cz, europraded@europraded.cz

Zajímavost

Nela postupuje do semifinále Miss Junior

Nela Prášilová z Rýmařova dále postupuje v celostátní soutěži Miss Junior a 21. června 2008 se zúčastní semifinále v Praze. Soutěžít bude s dalšími dívkami ve věku od 15 do 21 let z celé České republiky. Soutěž se zaměřuje na zdravý životní styl - pohyb, cvičení, stravování. Dívky by měly být vzorem pro své vrstevnice a soutěž je pro ně příležitostí, jak získat nové možnosti a zviditelnit se pod vedením profesionálních poradců. Zajímavostí je, že nikde nenajdete výšku, váhu a míry soutěžících - cílem soutěže

je totiž najít charismatickou a inteligentní dívku, a tak o míry nejde. Namísto toho kladou organizátoři důraz například na znalost světových jazyků, kterou si během pohovoru pečlivě prověří. Nela Prášilová si pro pražské semifinále připravuje jako volnou disciplínu taneční vystoupení. Jistě v něm využije nemálo z toho, co se naučila při pravidelných trénincích oblíbeného tanečního souboru rýmařovského Střediska volného času Freeze Dance pod vedením Petry Čechové, a rozhodně v soutěži uplatní také zku-

šenosti získané v modelingovém kroužku, který vede Mgr. Štefan Janošák.

Pokud chcete naši reprezentantku podpořit, můžete tak učinit hlasováním na internetové stránce www.missjunior.cz, které potrvá až do 21. června. Hlasovací formulář se otevře po kliknutí na fotografii soutěžící a je třeba svůj hlas zpětně potvrdit. Ale pozor - Nelu hledejte mezi reprezentantkami Olomouckého kraje.

Přejeme Nele, aby v soutěži uspěla a dobře reprezentovala naše město a region! *ona*

Školství

Miss Olomouckého kraje studuje na Primě

Velkým úspěchem skončila účast Mirky Páleníkové, studentky 4. ročníku oboru Veřejná správa na Soukromé střední odborné škole Prima, v soutěži královen krásy. Tato studentka, která bydlí v Dlouhé Loučce, se stala v minulých dnech Miss Olomouckého kraje a současně také Miss sympatie. Tento týden mohli vidět její spolužáci i ostatní před budovou školy na Sokolovské ulici nablýskaný nový Volkswagen Tiguan, který dostala vedle jiných věcných cen k dispozici na celý týden. Sympatická studentka se připravuje na maturitu a po jejím absolvování se chce věnovat modelingu a poté odjet do zahraničí zlepšit si jazykové schopnosti. Vedení školy i spolužáci jí přejí další úspěchy.

Vedení SSOŠ Prima

Foto: archiv SSOŠ Prima

**Základní škola
Rýmařov,
Jelínkova 1,
děti a učitelé**
ZVOU
na vystoupení
**„Kytička
pro maminku“**
do sálu
městského kina
dne 6. května 2008
v 17 hodin

Gymnaziální ekokonference a módní přehlídka

Ve středu 30. dubna v 15.30 se bude v rýmařovském kině konat prezentace ekologických aktivit studentů gymnázia. Naše škola je i v letošním roce zapojena do rozvojového programu MŠMT Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve školách. Z tohoto programu získalo gymnázium dotaci na projekt „Výzkum kvality vody a výtvarné zpracování odpadních materiálů v Ekogymnázium Rýmařov“. (Tento projekt byl ukončen v prosinci 2007). Byla podána žádost na projekt „Výzkum městské

zeleně a následné vyhodnocení v laboratorické školy a výtvarné zpracování tematiky stromů“.

Škola se aktivně zapojuje do environmentálního vzdělávání dětí a mládeže, z čehož vyplývá i realizace řady ekologických projektů. Projekt Ekogymnázium je podpořen z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Jedním z výstupů projektu byla „ekokonference“ v prosinci 2007, na níž žáci prezentovali spolužákům své ekologické aktivity pomocí počítačových prezentací (vyčištění

určitého území od odpadků, sběr léků, plenér...). Akce byla natolik profesionální a výborně připravená, že jsme se rozhodli ji předvést veřejnosti. Doplňili jsme ji o krátké počítačové animace a především o módní přehlídku, na které žáci předvedou kostýmy vyrobené v hodinách výtvarné výchovy z odpadového materiálu - PET lahví, igelitu, zbytků látek, papíru apod. Dalším číslem bude koncert studentů hudební výchovy, kteří „zahrají“ na PET lahve. Jste srdečně zváni!

Gymnázium Rýmařov

**GYMNÁZIUM RÝMAŘOV VÁS ZVE DO
RÝMAŘOVSKÉHO KINA NA**

EKO 30.4.08
KONFERENCI &
módní přehlídku
15:30 Z ODPADOVÝCH MATERIÁLŮ

V kůži ... učitele

aneb Být za katedrou, či v lavici?

Nedávno oslavili učitelé svůj svátek (28. března). Původně jsem si reportáž o činnosti vzdělání poskytujících lidíček plánoval k tomuto datu, ale jeden míní a běh času mění. Při představě tvoření reportáže o profesi učitele se mi také tak trochu tajil dech. Co mě čeká? Nebude to pro čtenáře nuda? Sedět v lavici a koukat na přednášejícího kantora, to mnoho prostoru pro reportáž neskýtá. Psát o učitelském povolání je asi stejně těžké jako tato profese sama. Nelze totiž na dvou nebo třech stránkách vystihnout vše, co obnáší. Těm, kterým se jejich pohled na kantora smršknul pouze na konstatování, že si učitelé užívají dvou měsíců prázdnin a že před tabulí žákům mohou vždycky „něco napovídat“, bych ze srdce přál, aby se na jeden den postavili za katedru a zkusili si, jak je toto povolání „pohodové“. Ostatně sám jsem si to vyzkoušel, když jsem se na jeden den ocitl v kůži učitele a absolvoval celý vyučovací proces od rána až do odpoledních hodin. Jak praví encyklopedie Wikipedie: „*Učitel neboli pedagog je jedním ze základních činitelů vý-*

chovně-vzdělávacího procesu. Učitelem označujeme osobu, která napomáhá procesu vzdělávání. Kvalitní učitel by měl napomáhat zlepšování prostředí, ve kterém se odehrává výchovný a vzdělávací proces, předávat své znalosti, motivovat žáky k získávání znalostí z dalších zdrojů, ale také rozvíjet jejich morální hodnoty. Učitel by neměl zapomenout ani na sebevzdělávání, neboť stejně jako jde vpřed doba, mění se i pohled na svět a přibývají nové znalosti.“ Postava učitele, ať už v jakékoli podobě, byla a je ve všech kulturách synonymem vzdělávání a zkulturnování. Za učitele jsou označovány ti, kteří napomáhají vývoji a vzdělávání členů společnosti. V moderním školství je role učitele samostatnou profesí, která má stejnou váhu jako jakékoli jiné zaměstnání. Podle posledních průzkumů Centra pro výzkum veřejného mínění (Sociologický ústav AV ČR, leden 2008) se povolání učitele v České republice řadí na příčku třetí (učitel na vysoké škole) a čtvrtou (učitel na základní a střední škole) v žebříčku prestiže vybraných profesí.

Většího respektu u nás požívají jen lékaři a vědci.

Postava učitele je většinou spojována se školou, učitel, který vyučuje žáka doma, se nazývá tutor. Učitel by měl postupovat podle tematického plánu, případně podle kurikula. Předmětem jeho činnosti mohou být lidé všemožných věkových skupin i rozličných úrovní schopnosti se učit. Učitelovy profesní povinnosti většinou přesahují hranice vzdělávání a výchovy. Učitel má většinou za povinnost, podle druhu školy a stupně vzdělávání, doprovázet žáky na školních výletech, dohlížet na chodbách a v jiných prostorách školního zařízení, pomáhat s organizací školy, komunikovat s rodiči o problémech jejich dětí a snažit se je řešit. Ve většině evropských zemí se může stát učitelem pouze člověk s pedagogickým vzděláním, v Česku tomu zatím tak není. Od učitele se očekává přísné dodržování pravidel slušného chování, neboť je většinou vzorem a příkladem pro dospívající generaci.

Vzdělávání nás provází již od

útlého věku počínaje docházkou do mateřské školy. První základní školy byly zřizovány církví již v průběhu 11. století. Povinnou docházkou do základní školy u nás ustanovila Marie Terezie v roce 1774. Povinná docházka byla tehdy šestiletá, s výjimkou pro letní období, kdy děti na vesnici pomáhaly při polních pracích, a proto se nemusely školní docházky zúčastňovat.

Po roce 1918 byla povinná školní docházka ustanovena jako devítiletá a základní školy byly rozděleny na dva stupně. Devátá třída byla zrušena v 70. letech 20. století, čímž došlo ke zkrácení základní školy na 8 ročníků. Povinná školní docházka byla ovšem prodloužena na 10 let, tedy každý absolvent základní školy musel pokračovat ve studiu na gymnáziu, středním odborném učilišti nebo střední odborné škole. V roce 1990 byla povinná desetiletá docházka opět zkrácena na 9 let a postupně byla na základních školách zpětně zavedena devátá třída, nejprve nepovinná, od roku 1996 (výjimečně až 1997) povinná.

reportáž

S velkými obavami jsem se tedy nakonec vypravil do budovy základní školy, kde jsem měl domluvenou schůzku s učitelem chemie a přírodopisu Mgr. Petrem Brulíkem. Z dálky mě vítá majestátní žlutá historická budova Základní školy Rýmařov na Jelínkově ulici. Společně se mnou se do ní hrnou hloučky dětí s pestrobarevnými batůžky na zádech. Věžní hodiny právě odbíjí tři čtvrtě na osm. Zbývá ještě kra-

pítek času. Letmý pohled na gigantické vstupní dveře. Teď jsou otevřené, zřejmě kvůli dětem. I dospělý má co dělat, aby je zvládl otevřít. Vystupuji po schodech k dalším dveřím, které již vedou do nitra školy. Nově vymalované interiéry působí až příliš čistě v této budově, ve které na vás z každého koutu dýchá historie. Škola už něco pamatuje. A kolik dětí se v ní asi vystřídalo? Lze to vůbec spočítat?

Z přemýšlení mě vytrhne skutečnost, že se nemohu dostat dovnitř. Nově zde totiž byly osazeny vstupní dveře, vybudován elektrický vrták a domácí telefon, na kterém volím tlačítko *sborovna*. „*Prosím?*“ ozývá se na druhé straně aparátu. Vykoktám ze sebe účel své návštěvy, ve dveřích to zabzučí a já mohu pokračovat dále. Stoupám po kamenných schodech a přemýšlím, kolik asi párů bačkor a bačkůrek přeběhlo za tu

dobu, co budova stojí, po tomto schodišti. „*Dobrý den, já jsem Petr Brulík a už na vás čekám,*“ vyruší mě z rozjímání můj budoucí průvodce. Společně přivítání a stoupáme do vyššího patra. Kolem nás to bzučí jako v úle. Za chvíli bude na chodbách hrobové ticho, začne hodina. Teď to tu vypadá jako v obřím mraveništi. Jedni spěchají nahoru, druzí chvátají dolů. Někteří si nesou učebnici, jiní sešity, další nejrůz-

nější pomůcky do vyučování. „*Tak už běžte pomalu do třídy, za chvíli začne hodina,*“ upozorňuje děti pan učitel Brulík a já posléze zjišťuji, že hned před první hodinou má na chodbě dozor.

„*Ta tada tadata tadata tadata-ááá...*“ ozývá se najednou z malých ampliínek na stěně známá melodie z filmu *Růžový panter*, která končí přestávku a zároveň upozorňuje děti na to, že začíná vyučovací hodina. To jsou mi věci, pomyslím si. Kampak se poděl klasický školní zvonek? Ale je to fajn. Ve škole by mělo být veselo... *hlavně nesmí býti smutno, natož aby se brečelo...* napadne mě okamžitě známá píseň Uhlře a Svěráka.

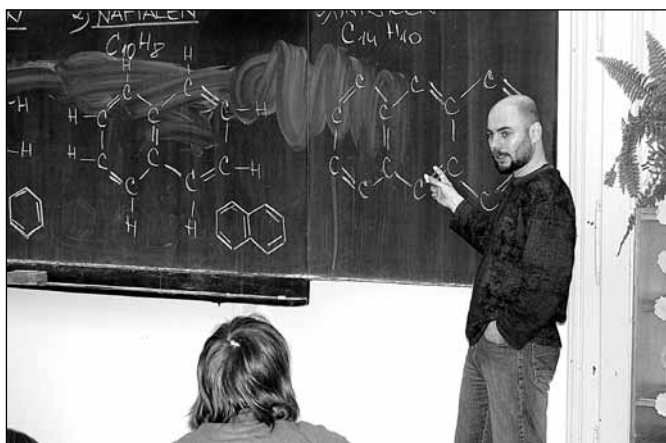
Začíná hodina a já se svým průvodcem vcházím do 9. B, žáci povstanou. Tak přece se ještě dochovalo něco ze školních zvyků, které platily i před třiceti lety, kdy jsem usedal do školní lavice já. „*Sednout,*“ zavelí přátelským tónem pan učitel. Ale někteří zůstávají stát. Proč, ptám se sám sebe. Později se dovídám, že ti, co zůstali stát, se učiteli omlouvají za to, že něco zapomněli. Někdo sešit, jiný učebnici nebo domácí úkol či žákovskou knížku. Někdy jsou omluvy vyslovené k pousmání. Ale snaha tady je.

„*Kdo chybí? Nikdo? Hned v úvodu si napíšeme desetiminutový test z názvosloví uhlovodíků,*“ informuje žáky učitel a rozdává připravené otázky. Přiznám se, že chemie nepatřila k mým oblíbeným předmětům, nechám se překvapit, jak budou na chemii pohlízet dnešní děti. Nezbytné nastavení desetiminutového odpočítávání - a teď! Deset minut právě běží. Ve třídě se rozhostilo hrobové ticho. Učitel prochází třídou a kontroluje, zda děti neopisují. Můj pohled sklouzl na vkusně vyzdobenou třídu. Na stěnách visí výkresy, důležitá sdělení nebo

výtvarný projekt informující o globálních problémech lidstva.

„*U názvů nezapomeňte dopsat vše, co tam má být,*“ upozorňuje učitel, který působí přísným, ale spravedlivým dojmem. „*Ještě čtyři minuty do konce testu,*“ nedává jinou možnost Petr Brulík. Soustředěnost a nervozita stoupá s ubíhajícími minutami. „*Konec testu,*“ oznamuje učitel nekompromisně a vypracované otázky putují ze zadu dopředu, kde si je kantor přebírá. Tu a tam se najde nějaký ten opozdilec, který chce na poslední chvíli vylepšit „skóre“ testu ve svůj prospěch.

„*Teď si něco povíme o poslední skupině uhlovodíků. Areyne neboli aromatické uhlovodíky obsahují aromatické - benzenové jádro,*“ dovídají se devátáci z úst učitele, který na tabuli kreslí schematickou značku benzenu, šestiúhelník, a informuje, kde se vyskytuje. Žákům je připomenut rozdíl mezi heptanem a hexanem a oni

se zájmem a velmi aktivně odpovídají na doplňující otázky ze staršího učiva. „*Pamatujte si, že u naftalenu je počet vodíků menší než počet uhlíků,*“ připomíná učitel. Ještě se stačí zmínit o antracenu a fenantrenu a z útrob malého ampliíneku zaznívá melodie z filmu o Harrym Potterovi, která ohlašuje konec hodiny.

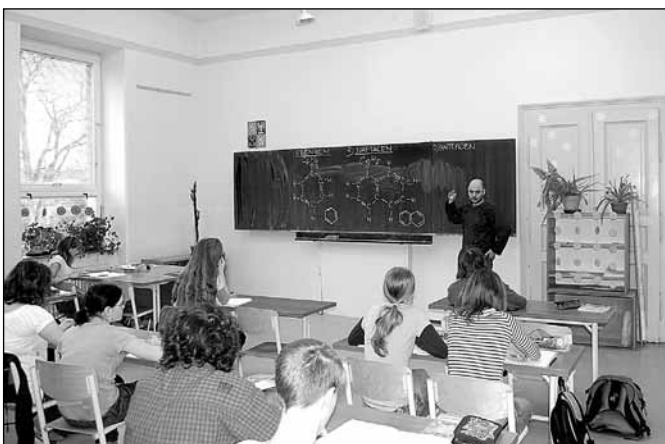
Přecházíme ze třídy do učitelova kabinetu a mám necelých deset minut na to, abych se dověděl bližší informace o učiteli samotném. Krátkou debatu zahajujeme neplánovaně povídáním o domácích úkolech. „*Někdo tvrdí, že úkoly jsou hloupost, přetěžování dětí. Myslím, že tomu tak není. Úkol není od toho, aby se učivo*

je třídním učitelem v 7. C, kde učí také občanskou a rodinnou výchovu, aby byl se svými žáky častěji.

Přicházíme do 8. D. Opět nezbytný pozdrav učiteli a opět zůstávají někteří stát a omlouvají se za zapomenuté pomůcky či domácí úkol. „*Provedeme si kontrolu domácích úkolů, znovu vám to vysvětlím, vypočítám na tabuli a zadám další příklady. Budete pracovat samostatně, já si vás obejdu, a kdyby z vás měl někdo nepřekonatelný problém, nemyslím tím odpor, tak zvedne ruku, a já mu jej pomůžu vyřešit. Ti, kterým chybí sešit, budou psát na papír, který si pak vlepí do sešitu. Kdo nemá kalkulačku nebo periodickou tabulku prvků?*“ dotazuje se učitel a rozdává chybějící pomůcky.

Probírané učivo se týká molárních hmotností prvků a sloučenin. Aby se učivo stačilo probrat, je potřeba, aby měl učitel hodinu dobře připravenou a zorganizovanou. Přitom musí ještě občas ukázat některé „aktivnější“ žáky. Získávám pocit, že chemie a probíraná látka je mi čím dál bližší. Snad proto, že výklad slyším již podruhé. A to nás ještě čekají další tři hodiny se stejným učivem. Myslím, že po skončení vyučování bych mohl rovnou napsat test. Kdoví jak by to dopadlo. Ani jsem si neuvědomil, kolik je hodin, a opět je tady „Harry Potter“, který končí hodinu. Odcházíme do kabinetu.

Případlo mi, že děti v této třídě byly v hodině chemie bystré a aktivní. Zapojovaly se iniciativně, hlásily se a ptaly. Učitel, se kterým jsem po hodině svůj názor konzultoval, se mnou více méně souhlasil. „*Děti v 8. D jsou v chemii prospěchově nejlepší, to souhlasím. Je to ale všechno o zájmu. Pokud mají chuť a zájem, tak se*

snaží. Navíc jsou schopné si spoustu věcí najít na internetu, zvláště když se jedná o téma, které je baví. Pokud je jim všechno jedno, projeví se nezájem. A právě probudit v nich zájem a správně je motivovat, to je, myslím si, to nejdůležitější a taky asi nejtěžší. Zdá se mi, že děčka toho umí obecně čím dál méně. Když srovnávám to, co zvládaly před deseti lety a co zvládnou dnes, je tady značný rozdíl. Nezdá se mi, že by byly hloupější, spíš bych řekl, že jsou línější a pohodlnější. Navíc, jak říkají, vše se dá najít na internetu. Ano, ví kde a jak získat informace, ale už s nimi neumějí pracovat. Ale nechybí jim sebevědomí, to se upřít nedá. Někdy si člověk vyslechne opravdu 'perly moudrosti', na to se připravte," dodává s úsměvem Petr Brulík.

Přestávka za chvíli vyprší, ale můj školní průvodce má třetí hodinu volno. Je potřeba telefonicky zajistit pro svou třídu školní výlet. Typy by byly, ale vzhledem k dnešním finančním možnostem rodičů bude hrát velkou roli cena za dopravu a s tím spojené celkové náklady.

Poté, co učitel zjistil možnosti kam na školní výlet, mám větší prostor k získání dalších informací týkajících se jeho profese. Dovídám se, že v Rýmařově učí od roku 1997. Kromě třídnictví a své aprobace je také školním zdravotníkem a metodikem prevence sociálně patologických jevů. Ty zahrnují šikanování, drogovou závislost, různé typy nekázní, neomluvené hodiny a zanedbávání péče ze strany rodiny nebo týrání dětí. „Pokud vyjdou granty, tak bych měl od roku 2009 zahájit specializační studium pro oblast sociálně patologických jevů,“ doplňuje výčet svých kantorských aktivit Petr Brulík.

Střeďeční vyučování mu skončí

ve 13.30, pak musí děti odvést do šatny, počkat, až odejdou, a jednou za čtrnáct dnů plní dozor ve školní jídelně v budově školy na ulici 1. máje. K tomu ještě přibude nějaké to suplování za nemocné kolegy. „Například včera jsem suploval dějepis v deváté třídě, kolegyně připravila všechny materiály i s popisem, co a jak se má

v daném předmětu probírat,“ doplňuje učitel. K tomu všemu vede už tak dost vytížený učitel dvakrát týdně doučování, většinou pro osmáky a devátáky, podle toho, která látka se právě probírá. „Chemie je s fyzikou asi nejtěžší předmět na základní škole. Proto jsem přistoupil na doučování, které mám většinou od čtvrt na tři do půl čtvrté. Zase záleží na zájmu dětí. Doučování není povinné a vychází ze zájmu a potřeby žáka. V hodinách se snažím vyřadit z chemie nudné poučky a učivo zaměřit na využití v praxi,“ doplňuje chemikář.

Největší problém kantorky vidí v přístupu dětí ke vzdělání v dnešní hektické době: „Nezájem je to pravé slovo. Na co mi bude v životě chemie, slychávám často. Já tvrdím, jste na základce, musíte mít základní znalosti. Nikdy nevíte, co budete v životě potřebovat. Ale to se netýká jen

chemie a školy. Celkově se změnila priority dětí. Samozřejmě je to záležitost individuální, záleží na žákovi, zda chce něčeho dosáhnout.“ Petr Brulík zastává názor, že by se vztah učitele a žáka neměl odehrávat na úrovni šéfa a podřízeného, ale mělo by se vycházet ze vzájemného respektu a partnerství s řídicí rolí učitele. Nebyt despota a nebulákat po dětech za každou cenu.

Končí hodina, která měla být původně volná, a čekají nás ještě další tři hodiny v osmých třídách s podobným učivem. V 8. C se děti dovidávají základy o látkovém množství, látkové koncentraci a molární hmotnosti, v závěru dostávají domácí úkol na probrané téma. Poslední dvě hodiny učí Petr Brulík v odborné učebně. Zapomnětlivci z 8. B se opět omlouvají, že zapomněli domácí úkol, někdo pro jistotu i žákovskou knížku. Kontrolují se domácí úkoly a opakuje učivo. Novou

vá opět domácí úkol - dopočítat zbývající příklady, které se nestihly dokončit v hodině.

Stejný průběh má i poslední hodina s 8. A. S přibývajícimi hodinami roste nekázeň dětí i síla hlasu vyučujícího. Opět stejné učivo, stejná slova. Slova, která musel učitel pronést již tolikrát. Nelehký úkol, zvláště při hlučnosti, která se tu a tam projeví, a při velké nepozornosti dětí. Obdivuji jeho trpělivost. Třída má přitom poměrně vnímavé děti. Jedna dívka má před sebou sešit s probíraným učivem od starší sestry a je o krok napřed při výkladu učiva. „Ale pane učiteli, jak zjistím velké 'M' ve vzorečku,“ táže se jeden z bystřejších žáků. „Děkuji, tuhle otázku jsem čekal,“ chválí pozorného chlapce Petr Brulík. „Vytáhněte si tabulku s periodickou soustavou prvků a určete mi molární hmotnost vodíku,“ pokračuje ve výkladu učitel a žáci začínají chrlit správná čísla.

Blíží se konec hodiny, učitel píše na tabuli domácí úkol a poslední minuty jsou využity k výpočtu molární hmotnosti kyseliny sírové. Ozývá se opět melodie z filmu o Harrym Potterovi, která asi všem přináší velkou úlevu. Končí hodina a zároveň i celé střeďeční vyučování Petra Brulíka. Jeden den v celotýdenním maratónu. Poslední vyučovací hodinou však pro učitele školní den nekončí, začíná totiž příprava na zítřejší vyučování - je potřeba nachystat učivo do všech hodin, učební materiál, opravit testy. To může zabrat i několik dalších hodin.

Loučíme se, děkuji za možnost prožít *Jeden den v kůži učitele* a s přáním pevných nervů a pracovních úspěchů vycházím z historické budovy, která již několika generacím posloužila v poskytování základních znalostí a dovedností. JiKo

Připomínáme si

Od Havlíčka k olympiádě aneb Svoboda tisku

O svobodě tisku, stejně jako o jakékoli jiné svobodě, se hovoří nejhlasitěji tehdy, když je porušována či omezována. Zdálo by se, že českého občana toto téma už trápit nemusí, vždyť s pádem komunismu padla i cenzura, s periodiky a novináři jako by se roztrhl pytel, rozvíjí se investigativní žurnalistika, takže o nedostatku svobody tisku nemůže být řeč.

Nasvědčovalo by tomu i přední místo České republiky na žebříčku stavu svobody tisku, který každoročně sestavuje organizace Reportéři bez hranic. Ještě v roce 2002 se naše žurnalistika mezi 168 zemí světa umístila na 41. místě, o rok později už na 12., nejvýše se dostala v roce 2006, kdy figurovala dokonce na pátém místě. Mezi českými novináři to tehdy vyvolalo překvapení a pochybnosti o hodnověrnosti průzkumu. Nicméně šlo o mimořádnou vlnu, která Česko vynesla tak vysoko, loni totiž spadlo opět na 14. místo.

Jen na okraj: Nejsvobodnější tisk má podle Reportérů bez hranic Island, který se dlouhodobě drží na prvních místech, naopak nejméně svobody požívají novináři v Severní Koreji, Eritreji a Turkmenistánu. Poměrně špatné hodnocení si vysloužily také dvě velmoci - Rusko a Spojené státy (v roce 2006 byly 53., loni 48.). Za neslavné umístění USA může především politický tlak na zpravodajce v souvislosti s válkou v Iráku a vyšetřováním teroristických útoků z 11. září 2001. V případě Ruska, které loni zaujalo dokonce 144. místo, se na přísném hodnocení podílejí zejména vraždy novinářů. Podle Mezinárodního tiskového institutu ve Vídni jich v Rusku

za posledních deset let násilně zemřelo nejméně 43, minimálně čtvrtina těchto úmrtí přitom nebyla objasněna (asi nejznámější je vražda redaktorky listu Novaja Gazeta Anny Politkovské z roku 2006).

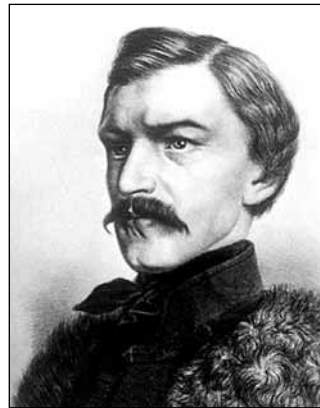
Žebříček svobody tisku je však pouze relativním indikátorem skutečného stavu. Sestavují jej zahraniční pozorovatelé lidských práv, právníci a reportéři, pokud by se na něm výrazně podíleli domácí novináři, vypadal by zřejmě úplně jinak. Navíc situace v jednotlivých zemích se neustále mění, o tom svědčí příklad sousedního Slovenska, které Reportéři bez hranic umístili v roce 2006 na osmou pozici a loni dokonce na třetí místo. Slovenská žurnalistika přitom nyní zápolí s vládou premiéra Fica, který prosazuje novelu tiskového zákona s kontroverzním „právem na odpověď“. To ukládá periodikům povinnost uveřejnit (a již nekomentovat!) reakci na jakoukoliv - i pravdivou - informaci a navíc nést za tuto reakci plnou zodpovědnost, byť by byla

Guillermo Cano

v rozporu se zákonem a dobrými mravy. Periodika se tak dostávají do pastí, z níž vedou pouze dvě cesty a obě do pekla. Za prvé se mohou stát prostorem pro n e o m e z e n é množství odpovědí, nebo se naopak rozhodnou žádné odpovědi neprovokovat, tedy podávat pouze suchá fakta a vyhýbat se zaujetí jakéhokoliv názorového stano-

viska k nim, obzvláště kritického. Slovenská média se vládě zkrátka zdála „příliš“ svobodná. Čeští novináři jejich současný boj s mocí sledují velmi pozorně, neboť vědí, že něco takového se může snadno stát i jim. Ostatně podobný návrh tiskového zákona včetně onoho práva na odpověď se projednával na konci 90. let i u nás. Třebaže neprošel, nezabránilo to českým vrcholným politikům v případě nespokojenosti se svým obrazem

Karel Havlíček Borovský

v médiích začít tímto zákonem opět vyhrožovat.

Pro českou žurnalistiku je příznačné, že se za svobodu slova pere od svých počátků. Ačkoliv zpravodaje začaly v našich zemích vznikat již ve středověku, zvláště za renesance, skutečný rozvoj žurnalistiky přineslo až osvícenství. Za zakladatele českého novinářství se pokládá Václav Matěj Kramerius, vydavatel Krameriusových c. k. pražských poštovských, posléze vlastenských novin (1789-1808), za průkopníka kritické žurnalistiky v dnešním slova smyslu teprve Karel Havlíček Borovský.

V souvislosti s naším tématem zaujme zvláště jeho článek *Censura a svoboda tisku*, který vyšel v časopise Slovan (1850-1851). V něm Havlíček poukazuje na cenzorské praktiky té doby, které nakonec i jeho stály svobodu projevu. Píše o pruském tiskovém zákoně (neboť „obyčejně to, co v Prusích se děje, brzy na to v Rakousích se uvádí“): „Který časopis se ministrům líbiti nebude, který jim bude tuze upřímně na svědomí doléhati, ten nebude smět rozesílati pošta a jinou cestou se rozesílati nemůže: aby však ve hlav-

ních a větších místech takový z poštovní rozesílky vyobcovaný časopis pánům ministrům škoditi nemohl, budou mít v ruce tiskaře. Pošle se pěkně policejní komisař k tiskaři s vyřízením: Budeš-li, milý pane, časopis ten a ten tisknout, odejme se ti právo tiskařské, to jest tvá celá výživa a můžeš jíti s celou rodinou na žebrotu, jestli jinou živnost neumíš. Dá se mysliti, že každý tiskař takovým slovům v srdci svém místa propůjčí, a tak poznenáhla nebude chtít žádná tiskárna časopisy od vlády nenáviděné tisknout, a časopisy pominou. A kdyby se přece vyskytla nějaká tiskárna, která by, jak písmo praví, více poslouchala Boha nežli lidi a tiskla podobně vládě nepřijemné věci, nu tedy se jí odejme právo, zapečetit se presy a při nejkrásnější svobodě tisku nebude vycházet nic, co by nebylo naplněno chvalozpěvy na dobrou, otcovskou, od Boha ustanovenou vládu!“

Vtipně a trefně napsaná charakteristika omezování svobody tisku, která platila za Havlíčka a ještě dlouho po něm. Stejně přesně vystihl první český publicista pojem svobody tisku: „Svoboda tisku znamená ale tolik, aby mohl každý to, co smýšlí, veřejně tiskem vydati a spoluobčanům svým oznámiti, a aby se mu pod nižádnými záminkami zamezovati nesmělo toto svobodné ohlášení jeho myšlének. (...) Oznámiti své myšlenky spoluobčanům musí mi býti možno, kdo se tím ale nějak provinil buďto lži rozšiřuje, nebo někomu jinak ublíživ, buď tak jako za každý jiný přestupek potrestán před náležitým soudem. Tak jako všichni lidé proto svázání choditi nemají, protože někteří ke krádeži rukou svých zneužívají, tak se nesmí svoboda tisku zameziti, proto že jí někteří zneužívají.“

Anna Politkovská

Havlíčková slova jsou aktuální i nyní, zvláště jeho posledně citované věty o nutnosti postihnout zneužití tisku soudem, a nikoliv některou z forem cenzury. Je zvláštní, jak se jisté situace v historii opakují, jako by se společnost dávno nepoučila. Svoboda tisku, zakotvená ve Všeobecné deklaraci lidských práv jako „právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky jakýmkoliv prostředky“ je stále zpochybňována a na mnoha místech světa omezována. Nikoho asi nepřekvapí, že cenzura tiskovin a dalších médií a perzekuce novinářů jsou běžnými příznaky zpravodajské profese v totalitních zemích (v současné době se v souvislosti s blížící se olympiádou nejvíce hovoří o porušování tohoto a dalších lidských práv v Číně), alarmující jsou ovšem podobné tendence v tzv. demokratických

společnostech, mezi něž se hlásí i Česká republika.

O politickém tlaku na média ve Spojených státech a na Slovensku jsme se už zmiňovali, jiný případ snah omezit „přílišnou“ svobodu tisku se objevil před dvěma lety v Dánsku, kde poklid rozvířila aféra s otištěním karikatur islámského proroka Mohameda v deníku Jyllands Posten. Ať zaujímáme k činu dánských novinářů jakýkoliv postoj, hrozit jim za něj násilnou smrtí je přece jen přemrštěné. Bohužel to není vůbec neobvyklé a často nezůstává jen u hrozeb. Vysoká úmrtnost řadí profesi novináře mezi riziková povolání. V roce 2001 (v roce teroristických útoků na USA) zemřelo při výkonu práce 58 novinářů, v roce 2005 to bylo 47 novinářů, v roce 2006 již kolem sta (polovina z nich v Iráku). Ioni 86 a letos zatím naměřili Reportéři bez hranic na svém „barometru

svobody tisku“ už osm zavražděných novinářů (počet vězněných je ještě mnohem vyšší). V seznamu zabíjených přitom figurují nejen zpravodajové, kteří zemřeli ve válečných oblastech, ale také žurnalisté zavraždění či umučení na objednávku politiků a mafie. Případ Sabiny Slonkové a dalších českých novinářů dokládá, že tyto praktiky nejsou tabu ani u nás. Památce zabíjených a vězněných novinářů je věnován Světový den svobody tisku (3. května), který vyhlásilo roku 1993 Valné shromáždění OSN jako připomínku Windhoekské deklarace pro nezávislá, svobodná a pluralistická média v Africe a na celém světě z 3. května 1991. Novinářům, tiskovinám či organizacím, které výrazně přispěly k rozvoji svobody tisku, navíc udílí Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu od roku 1997 Cenu Guillerma Cana, která nese

jméno kolumbijského novináře zavražděného v roce 1986 před budovou své redakce v Bogotě. Způsobů umlčování novinářů je však mnohem více. Nemusí jít zrovna o usmrcení, uvěznění, cenzuru či tiskový zákon s neomezeným právem na odpověď. Uveřejňování citlivých informací a kritika negativních, sporných nebo alespoň podezřelých aktivit je nepříjemná každému, koho se týká. A snaha o jeho zamezení funguje na všech úrovních žurnalistiky. Je tristní, že ještě dnes, téměř dvacet let po pádu totality, funguje autocenzura, neboli sebekontrola novináře, jenž se obává střetu s mocí, a proto se raději do kontroverzních témat nepouští nebo je alespoň opatrně obchází. Hlavní nadřazenou mocí nad jeho konáním by přitom mělo být čisté svědomí a dodržování etického kodexu. ZN

anketa

Myslíte si, že v Rýmařovském horizontu panuje svoboda slova?

Zdeňka Zbořilová (50), živnostník, Andrea Zbořilová (27), na rodičovské dovolené:
Ne. Myslíme si, že na noviny má vliv radnice. V Horizontu se objevují hlavně názory radnice, jiné názory nemají tolik prostoru. Většina lidí se navíc bojí říct svůj názor. V novinách by se neměla zveřejňovat jenom chvála, ale také nezdary.

Eva Nečasová (63), důchodkyně:
Myslím si, že ano. Horizont pravidelně kupuju a nemám proti němu žádné výhrady.

Milan Janeček (59), živnostník:
Myslím si, že svoboda slova je teď všude. V tisku, v rozhlase... Každý si může psát a říkat, co chce. I v Horizontu je prostor pro různé názory, nesmí ovšem zacházet do vulgarity.

Martin Kudlák (23), student:
Určitě. Mám jenom pocit, že v Horizontu chybí odezva na některé články. Třeba když někdo zkritizuje nějakou akci v Rýmařově, organizátoři na to nereagují. Lidé se málo brání.

Úsměvně

Jak se tváří stáří

Hrozně. První protažení kostí v posteli. Nejasám štěstím, že ještě žiju. Ztěžka se vypotácím z nějakého strašného snu, ve kterém pravidelně bývám účastníkem tragického bloudění, honiček, slepých cest a pronásledování... Vstávám. Co všechno může člověka bolet, ale není to vlastně důkaz toho, že ještě žiju? Takže se rozpohybuji, já, staré auto, pohled do zrcadla - ze staré sovy rozmilého ledňáčka neuděláš. Nezbytné ranní úkony a u snídaně, kdy jsem si upřesnila denní plán, začínám dumat o věku. Proti němu není léku: Ať chci nebo ne, je zde. Bát se stáří snad nebudu, i když dnes panuje

Každá hodina je první

jakýsi kult mládí a já nemám k dispozici živou vodu ani elixír života. Středověcí alchymisté dlouho hledali kámen mudrců, který by měnil obyčejné kovy ve zlato a lidem vracel zdraví a mladost. Ale jen bohové v mytologii měli věčný život a věčné mládí.

Nikdo nechce zestárnout, známám stáří se bráním tím, že je neberu na vědomí. Jdu cestou k horám, jiná cesta tu není, musím po ní jít a hory jsou vysoké převysoké a já se k nim blížím. Potkávám nějakého obstaršího muže, který vypadá jak špatně udržovaný nádražák. Vrhá se mi kolem krku, chvilka nechápavého

napětí - on je to můj spolužák! Co ten dědek tady dělá? Určitě si totéž myslí on o mé maličkosti. Jsme taktí, vzájemně si lichotíme, jak dobře vypadáme. Hm, vlasy prošedivělé, vrásky, třesoucí se ruce a nejistá chůze. Chvilí si povídáme, každý už má za sebou

určité karamboly, choroby, šrámy, výhry i prohry. Zkrátka, zkušenosti posbírané cestou.

Dodáváme si optimismu: Chceme dát roky životu a život rokům. - A každý den je něco jako dar. A každá hodina je první. Růže voní

nejsilněji, když usychá.

Lidový mudrc Sancho Panza svému pánovi z rodu Quijote říká: Já se nenarodil proto, abych umíral, ale abych užíval života plnými doušky.

Souhlasím, občane Sancho.

Si

Úsměvně ze zasněžené Francie

Bylo nás letos zřejmě víc, co jsme se rozhodli po nepříliš štědré zimě dopřát si pořádnou „lyžovačku“ v cizině. My jsme koncem března vyrazili autobusem k francouzským hranicím do malebného městečka Puy Saint Vincent. Přivítaly nás vysoké štíty Alp, pokryté čerstvým prašanem, což nás mile potěšilo. Odevzdaně jsme se smířili s tím, že budeme 6 hodin čekat na ubytování. Nadšeně jsme sledovali lyžaře brázdící sjezdovky, obhlíželi krámky a restaurace v nejbližším okolí a vychutnávali si první okamžiky zimní dovolené. Ale pak se ozvaly naše hladové žaludky, a tak jsme zamířili ke stylové roubené pizzerii. Zasedli jsme na vyřezávané židle

k masivnímu stolu. Jen jsme se o něj opřeli, rozhoupal se, až nám málem vyšpláchla káva z mrňavého koflíčku a pizza ze tří sýrů poskočila na talíři. Fešnou číšnici viklající stůl vůbec nevzrušil. Zato manžel si rychle poradil. Stačilo mu k tomu několik přeložených hygienických kapesníků.

Jen jsme se pustili do hodování, přisedli k vedlejšímu stolu naši noví známí ze zájezdu. A dopadli stejně jako my. I jejich stůl připomínal houpačku. Menší nedostatek francouzského stolování jsme společně vyřešili a v družném hovoru si zkrátily chvíle čekání na klíče od apartmá. A ejhle, úsměvný nábytek nás provázel i tam. Jídelní stůl i menší

stolek na balkóně volaly po drobné úpravě. „Tak nevím,“ hloubal manžel, když podkládal poslední dřevěnou nohu, „buď ti francouzští stolaři neznají míru anebo zedníci neumí udělat rovnou podlahu.“ Všechna naše trápení se stoly nám vynahrádily denně vyžehlené sjezdovky z manšestrového prašanu a sluníčko v azuru. Statečně jsme přestáli i úsporný počet sociálních zařízení v restauracích u sjezdovek i pod hlavním vlekem. Jedno WC pro obě pohlaví nebylo až tak velkou výjimkou. Že by pro Francouze platila jiná norma EU?

Ale co by člověk neudělal pro pořádnou „lyžovačku“? *Zdeňka Kabelíková*

Organizace a spolky

Klienti DPS vyjádřili spokojenost s bydlením na Lidické ulici

V nově dostavěném domě s pečovatelskou službou (DPS) na Lidické ulici se uskutečnilo 9. dubna setkání s jeho klienty. Ve společenské místnosti se noví nájemníci setkali se zástupci sociální a zdravotní komise Ing. Jaroslavem Kalou, Ladislavem Žilkou, Mgr. Zdenou Sedláčkovou, Boženou Filipovou a vedoucí sociálního odboru Bc. Ivetou Podzemnou, hostem byl zastupitel František Ziegler.

Obyvatelé obeznámili zástupce komise s tím, jak jsou spokojeni s bydlením, vytápěním a všeobecnými podmínkami bydlení, které je bezbariérové, což je výhoda zejména při větších zdravotních problémech nebo při ko-

munikaci s ostatními obyvateli. Nespornou výhodou umístění domu s pečovatelskou službou je i samotná lokalita. Dům s pečovatelskou službou je umístěn v blízkosti nemocnice i centra města a potravinových prodejen. Na setkání byly řešeny drobné nedostatky v souvislosti s nastěhováním do nové budovy, které se postupně budou odstraňovat. Zástupci sociální a zdravotní komise přiblížili zároveň klientům, jak budou vypadat terénní úpravy okolo domu. Dále jim byly nabídnuty služby, které si mohou obyvatelé objednat, a také byli seznámeni s možností pomoci při havarijních situacích.

*Marcela Staňková,
Diakonie ČCE Rýmařov*

Foto: archiv Diakonie Rýmařov

Služby poskytované střediskem Diakonie ČCE:

Ošetřovatelská služba:

Marcela Maňurová
kontakt: 554 211 294, 604 570 210
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Pečovatelská služba:

Marcela Maňurová
kontakt: 554 211 294, 604 570 210
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Osobní asistence:

Marcela Maňurová
kontakt: 554 211 294, 604 570 210
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Masáže:

Marcela Maňurová
kontakt: 554 211 294, 604 570 210
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Pedikúra:

Iveta Drlíková
kontakt: 554 211 294, 604 933 084
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Muzikoterapie:

Marcela Maňurová
kontakt: 554 211 294, 604 570 210
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Kavárnička:

kontakt: 554 211 294
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Půjčování kompenzačních pomůcek:

kontakt: 554 211 294
adresa: tř. Hrdinů 48, 795 01 Rýmařov

Týdenní stacionář v Dolní Moravici

Renáta Brštáková
kontakt: 554 230 503, 736 430 633
adresa: Dolní Moravice č. 25

Domov se zvláštním režimem

Renáta Brštáková
kontakt: 554 230 503, 736 430 633
adresa: Dolní Moravice č. 25

Domov pro seniory v Dolní Moravici

Renáta Brštáková
kontakt: 554 230 503, 736 430 633
adresa: Dolní Moravice č. 25

V následujících vydáních Rýmařovského horizontu bude Diakonie Rýmařov postupně čtenáře podrobně seznamovat s jednotlivými odvětvími své činnosti. *Marcela Maňurová*

Z prádelny odcizil 35 tisíc a fotoaparát

Též noci se vloupal zloděj do prádelny na ulici Julia Fučíka. Vypáčil okno do provozu a dveře do kanceláře. Z psacího stolu odcizil finanční hotovost 35 tisíc Kč a digitální fotoaparát. Způsobil škodu ve výši 41 500 Kč.

Sokovi zničil byt

Trestním stíháním skončilo vyřizování účtů mezi dvěma muži s Rýmařova. 41letý muž je obviněn z trestného činu porušování domovní svobody a poškozování cizí věci. K incidentu došlo loni v listopadu. Obviněný, posilněn alkoholem, zazvonil u dveří bytu 30letého muže na Bartákově ulici. Jakmile majitel otevřel, agresor jej zatlačil do chodby a fyzicky napadl. Poškozenému se podařilo utéct a oznámit vše policistům. Než se však s policisty vrátil do bytu, obviněný zničil za-

řízení bytu - rozbíjel květináče, shazoval elektroniku, převracel nábytek a v několika místech poškodil i podlahu. Způsobil škodu za více než 10 tisíc Kč. Jako příčinu svého jednání uvedl spor o ženu.

Vloupal se do zubní ordinace

Neznámý pachatel rozbil v noci z 9. na 10. dubna okno čekárny zubní ordinace na Květné ulici v Rýmařově a vnikl dovnitř. Vypáčil dveře ordinace a ze stolu odcizil příruční trezor s finanční hotovostí 9 300 Kč, kalkulačku a plastové pouzdro na vizitky. Z šatny odcizil zubní můstek a dva originální obrazy. Způsobená škoda přesáhla šestnáct tisíc korun.

Řídil pod vlivem marihuany

Rýmařovští policisté kontrolovali 10. dubna na Okružní ulici v Rýmařově vozidlo

Renault, které řídil 25letý místní muž. U řidiče provedli dechovou zkoušku, která dopadla negativním výsledkem. Muž měl ovšem velmi zarudlé bělmo očí, a proto jej policisté vyzvali, aby se podrobil testu na zjištění omamných a psychotropních látek. Výsledek byl pozitivní a řidič přiznal, že vykouřil cigaretu marihuany. Hlídka mu zadržela řídičský průkaz.

Z restaurace odnesl trezor

Další vloupání se odehrálo mezi 10. a 11. dubnem v Břidličné. Pachatel rozbil okno restaurace na Bruntálské ulici, vykopnul dveře do skladu a odcizil kovový trezor, který byl připevněn k podlaze. Obsahoval finanční hotovost ve výši více než 22 tisíc Kč. Policie psovod se služebním psem vypracovali stopu v délce 300 metrů. Celková škoda činí více než 38 tisíc Kč.

Zpracováno z podkladů PČR Bruntál

Objektivem Zdeňka Habra

Páni kluci, léto 2006

Kam na výlet

Za zámky do Přírodního parku Moravice na Opavsku

Když se na Rýmařovsku na březích řeky Moravice začínají objevovat květy prvních petrklíčů, na Opavsku bývá jaro v pokročilejším stadiu. V Hradci nad Moravicí se v sobotu 5. dubna za krásného počasí sešli turisté, aby „otevřeli“ jaro a novou turistickou sezónu, o víkendů 19. a 20. dubna vodáci jako každoročně v údolí pod hradeckým zámekem odemykali a sjížděli Moravici. Řeka Moravice dala jméno území s krásnou přírodou mezi Kružberkem, Vítkovem, Hradcem nad Moravicí a Raduní, které bylo v r. 1994 vyhlášeno Přírodním parkem Moravice. Místo zvané dnes Hradec nad Moravicí, bylo podle archeologických nálezů známo již v údobí před naším letopočtem, a to mezi lety 3 000 až 2700 lidu nálevových pohárů a mezi roky 800 a 600 lidu popelnicových polí. První písemné zmínky se však objevily až v r. 1060 n. l. V r. 1278 nechal král Přemysl Otakar II. vybudovat na vysokém ostrohu nad soutokem řeky Moravice a říčky Hradečná gotický hrad, který střežil jantarovou stezku. Hrad v průběhu staletí několikrát vyhořel, ale byl vždy obnoven. Dnešní podoba hradeckého zámku pochází s menšími změnami od jeho poslední přestavby z konce 18. a začátku 19. století. Tehdy byl také založen přírodně-krajinářský park, který je se svou rozlohou 130 ha jedním z největších parků u nás.

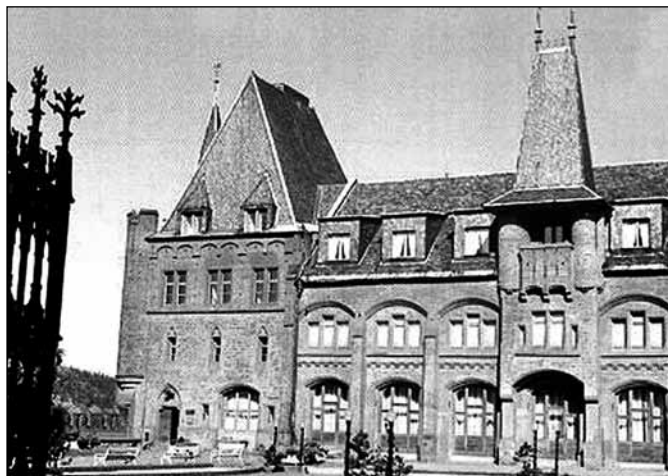
Touto přestavbou vytvořil rod slezských knížat Lichnovských z nového sídla centrum kulturní-

ho, především hudebního života. Hrávaly se zde opery, v letech 1806 a 1811 zde pobýval a tvořil L. van Beethoven, v roce 1828 zde hrál N. Paganini, v letech 1846 a 1848 také pianista a skladatel F. Liszt.

V 80. letech 19. století byl k zámku s bílou fasádou, poblíž něž stojí farní kostel sv. Petra a Pavla, přistaven mohutný pseudogotický Červený zámek, konírny, hospodářské budovy, vstupní brána a také bílá vodárenská věž. Na protějším kopci, za říčkou Hradečnou, nad silnicí na Fulnek, si mohou zájemci prohlédnout Kalvárii, soubor 14 kaplí s reliéfy křížové cesty, postavený na konci 19. století. Odtud je pak možné pokračovat k další zajímavosti, k nové roz-

hledně Šance u Jakubčovic. Z její vyhlídkové plošiny ve výšce 13 metrů nad zemí jsou pěkné dálkové výhledy jak na Jeseníky, tak i na Beskydy a malebný pohled na Opavu a její rovinaté okolí.

Z Jakubčovic vede žlutá značka lesnatým údolím říčky Raduňky k dalšímu zámku - 7 km vzdálené Raduni. Romantický zámek s novogotickým štítem stojí nad

Kružberské přehradě z Podhradí přes Hradec n. M. a Opavu do Malých Hořtic, trasu č. 6055 z Hradce n. M. směřující přes Raduň a Štítinu do Kravař, ale také další trasy směřující z Raduně do Pusté Polomi. Zámky jsou přístupné v dubnu a říjnu pouze o víkendech a svátcích od 9 do 15 hodin, od května do konce září denně mimo pondělí od 9 do 15 hodin. Na zámku v Hradci n. Moravicí najdete do 1. června i výstavu soch Olbrama Zoubka. Rozhledna Šance v Jakubčovicích, jejímž majitelem a provozovatelem je město Hradec n. M., je přístupná od 1. 4. do 30. 9. ve dnech pracovního volna od 11 do 17 hodin, jinak pouze po předchozí dohodě na tel. čísle 553 782 047. Vstup je povolen pouze 10 osobám najednou.

(Informace: Turist. průvodce Opavou a jejím okolím - A. Bouda; www.zamek-hradec.cz, www.radun.cz)

Za KČT Rýmařov H. Kašparová

Fota: zdroj www.pruvodce.com/hradecnadmoravic

rybníkem v rozsáhlém anglickém parku. Zámek má čtvercový půdorys s vnitřním nádvořím, interiéry ukazující pohodlné bydlení v minulém století, knihovnu s dřevěným schodištěm a téměř 16 000 svazky. Exteriéry zámku jsou přístupné vozíčkářům. V parku najdete i pěknou oranžérii a barokní sýpku. Pod zámekem je farní kostel Nejsvětější Trojice, v jehož sklepeních jsou hrobky bývalých majitelů zámku. Z Raduně do Jakubčovic byla vytyčena i trasa naučné stezky se třemi zastaveními, které informují o letecké havárii anglického letounu za 2. svět. války.

Trasy kolem Hradce nad Moravicí a Raduně jsou velmi dobře přístupné jak železniční, tak autobusovou dopravou, takže je lze různě upravovat a kombinovat. Také jsou tu různě se křížující cyklostezky. Najdete zde dálkovou trasu č. 551, vedoucí od

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Stačí, když tělo neobtěžuje, nemusí být krásné.

G. K. Chesterton

Pranostiky na květen

- Mokrý máj - v stodole ráj.
- Májová kapka platí dukát.
- Když máj vláhy nedá, červen se předá.
- Když se v máji blýská, sedlák si výská.
- Filipa Jakuba déšť - to zlá zvěst. (1. května)
- Je-li o dni svatého Floriána veliký vítr, jest toho roku mnoho ohňů. (4. května)
- Před Sevrácem není léta, po Serváci s mrazy veta. (13. května)
- Déšť svatě Žofie švestky ubije. (15. května)

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV www.svcrymarov.cz

infocentrum servis

KVĚTEN 2008

LETNÍ TÁBOR PRO DĚTI OD 3. TŘÍDY ZÁHADNÉ NÁPISY KRÁLE AŠOKY

místo: Jemnice, okres Třebíč
termín: 28. 6. - 6. 7. 2008
ubytování: DDM Jemnice
cena: 2 810,- Kč
program: dobrodružství s Markem Polem na Hedvábné stezce - hry, soutěže, souboje, poklady, jízda na koni, koupání, výlety...
přihlášky a informace: Helena Tesařová, SVC Rýmařov, tel.: 554 211 410

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR - tábor pro všechny

ČAROVÁNÍ

místo: SVC Rýmařov
termín: 14. 7. - 18. 7. 2008
8:30 - 16:00 hodin
cena: 750 Kč, 150 Kč na den
v ceně - obědy, výlety, vstupné, pitný režim
program: batikování, čarování, soutěže, hry, fotografování v přírodě, celodenní výlet - Dlouhé Stráně, koupaliště - Šumperk
informace a přihlášky: SVC Rýmařov, Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR pro zvědavé děti

ŠIFRA MISTRA S.

místo: SVC Rýmařov
termín: 21. 7. - 25. 7. 2008
8:30 - 16:00 hodin
cena: 600 Kč /v ceně - obědy, výlety, vstupné, pitný režim.)
program: tech. dovednosti, zručnost, záhady, pokusy, výlet do přírody, zpracování dig. i analog. fotografie, práce se dřevem, balzou, hry, atd...
informace a přihlášky: SVC Rýmařov, Jakub Vala, tel.: 554 211 410

HRY BEZ HRANIC - tábor pro všechny

SPORTUJEME

místo: SVC Rýmařov
termín: 11. 8. - 15. 8. 2008
8:30 - 16:00 hodin
cena: 750 Kč, 150 Kč na den (možno si vybrat a zaplatit i na jeden den)
v ceně - obědy, výlety, vstupné, pitný režim, koně.
program: sportovní olympiáda, hry, batikování, soutěže, celodenní výlet - zámek Bruntál, koupaliště, koně
informace a přihlášky: SVC Rýmařov, Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410

PŘÍMĚSTSKÝ LETNÍ TÁBOR pro děti 1. - 4. tříd

TAJEMSTVÍ MĚSTSKÉHO ERBU

místo: SVC Rýmařov a okolí
termín: 25. - 29. 8. 2008
9:00 - 15:00 hodin
cena: 650 Kč
program: Zajímavá historie města povede naše kroky, ruce i oči. Budeme objevovat tvůrčí a bavit se.
- výlety do okolí, luštění záhady erbu, sportovní a zábavné hry, keramika, drátování, malba, batika...
informace a přihlášky: SVC Rýmařov, Eva Kudláčková, tel.: 554 211 410
vedoucí odd. Jana Štolfová, Eliška Lhotská, Lucie Laštůvková

Známa i neznámá výročí

25. 4. 1918 nar. **Ella Fitzgeraldová**, americká jazzová zpěvačka (zemř. 15. 6. 1996) - 90. výročí narození
26. 4. **Mezinárodní den vzpomínky na Černobyl**
27. 4. 1938 zemř. **Edmund Husserl**, německý filozof a matematik (nar. 8. 4. 1859 v Prostějově) - 70. výročí úmrtí
29. 4. **Den holocaustu - připomínka vypuknutí povstání ve varšavském ghettu**
30. 4. 1883 nar. **Jaroslav Hašek**, spisovatel (zemř. 3. 1. 1923) - 125. výročí narození
30. 4. 1883 zemř. **Edouard Manet**, francouzský malíř (nar. 23. 1. 1832) - 125. výročí úmrtí
1. 5. **Svátek práce, výročí boje amerického proletariátu v roce 1886, slaví se od roku 1890 z rozhodnutí kongresu 2. internacionály**
1. 5. 1923 nar. **Joseph Heller**, americký spisovatel (zemř. 12. 12. 1999) - 85. výročí narození
3. 5. **Mezinárodní den svobody tisku, poprvé byl uspořádán roku 1991 z iniciativy sdružení Reportéři bez hranic**
5. 5. **Významný den ČR, výročí květnového povstání pražského lidu v roce 1945**
5. 5. 1813 nar. **Søren Aabye Kierkegaard**, dánský spisovatel, teolog a filozof (zemř. 11. 11. 1855) - 195. výročí narození
6. 5. 1948 zemř. **Maurice Maeterlinck**, belgický spisovatel píšící francouzsky, nositel Nobelovy ceny (nar. 29. 8. 1862) - 60. výročí úmrtí
7. 5. 1458 slavnostní **korunovace Jiřího z Poděbrad** za českého krále (volba proběhla 2. 3. 1458) - 550. výročí
7. 5. 1833 nar. **Johannes Brahms**, německý skladatel (zemř. 3. 4. 1897) - 175. výročí narození
7. 5. 1973 zemř. **Egon Hostovský**, spisovatel (nar. 23. 4. 1908) - 35. výročí úmrtí
8. 5. **Státní svátek ČR - Den osvobození od fašismu, výročí kapitulace Německa v roce 1945**
8. 5. **Mezinárodní den Červeného kříže, výročí narození Henriho Dunanta - zakladatele Červeného kříže, slaví se od roku 1955 z rozhodnutí Mezinárodní konference Červeného kříže**
8. 5. 1903 zemř. **Paul Gauguin**, francouzský malíř (nar. 7. 6. 1848) - 105. výročí úmrtí

2. 5.	10:00	SVC	Keramická dílna pro ZŠ
6. 5.	9:00	SVC	Cvičení s Buřinkou
7. 5.	17:00	ZUŠ	Princezny v Orientu
8. 5.	14:30	muzeum	Procházka historií města s panem Jiřím Karlem
12. 5.	9:00	SVC	Keramika s Buřinkou
14. 5.	9:30	SVC	Keramika pro seniory v Dolní Moravici
14. 5.	13:00	Břidličná	Ententický výlet Břidličná
14. 5.	13:30	SVC	malá Warcraft párty
16. 5.	9:00	SVC	Keramická dílna pro ZŠ
20. 5.	9:00	SVC	Cvičení s Buřinkou
21. 5.	10:00	SVC	Výtvarná dílna pro veřejnost - malování na sklo (30 Kč)
21. 5.	17:00	ZUŠ	Princezny v Orientu
21. 5.		Opava	Popelka - Zájezd pro předškoláky
23. 5.	11:00	SVC	Keramická dílna pro ZŠ
24. 5.	9:00	SVC	Cyklistický výlet
25. 5.	9:00	Hor. zatačka	MTB na Kubitárně (cyklistické závody)
26. 5.	9:00	SVC	Keramika s Buřinkou
27. 5.	10:00	SVC	Keramická dílna pro ZŠ
30. 5.	9:00	SVC	Keramická dílna pro ZŠ

Tancem z temnoty na denní světlo

Kam dovedly poutníka stopy v písku? Končí u bran honosného města, jemuž vládne zlý kouzelník. Půlnoční království, které s pomocí početných vojsk vytvořil, je místem bohatství i chudoby, tmy i naděje na nové svítání. To si však musí živořící poddaní nejprve vyprosít u mocné bohyně Istar a nakonec vybojovat pomocí spojených paží, chránících nejcennější lidský cit - lásku.

Pohádkový příběh inspirovaný prastarou sumerskou mytologií zvolily letos Dagmar Gajdošová a Helena Tesařová, autorky komponovaného orientálního odpoledne s názvem *Ve jménu lásky*, jako pojitko vystoupení orientálních tanečnic a adeptů bojového

umění všech generací. Námětem pro příběh byl mýtus o urucké bohyni Istar, zvané též Innana, která vstoupila do podsvětí svého milence. Projít branou směla však pouze tehdy, když odložila všechny své atributy, když se vzdala všeho, co jí bylo nejdražší.

Motiv cesty do temnot a skládání obětí za znovuzrození lásky volně využila autorka doprovodného komentáře Dagmar Gajdošová k literárnímu propojení jednotlivých choreografií. V jejím pojetí se bohyně světla, lásky i války Istar stává pomocnicí porobného lidu Půlnočního království, který si podobně jako ona

jako ona ve staroorientálním mýtu musí vydobýt své právo na život v denním světle. Divák je prostřednictvím slova, světla, hudby a především stylizovaného pohybu vtážen do souboje tmy a světla, zla a lásky.

Pořad *Ve jménu*

lásky volně navazuje na loňské *Stopy v písku*, tentokrát s novým příběhem a také s větším počtem vystupujících. Letos se jich na jevišti Střediska volného času ve čtrnácti choreografiích představilo více než sedmdesát a zastupovaly skutečně všechny generace od nejmenších, teprve tříletých holčiček po zralé tanečnice. Taneční pásmo doplnily stejně jako loni výtvarné práce dětí z výtvarné dílny Evy Lakomé a videoprojekce.

Přes značnou náročnost přípravy orientálního pásma se pořadatelky nevzdávají plánu na další pokračování. Objevují se už první nápady a dávají tušit, že příští pořad nabídne ještě více exotiky než dosud. ZN

Fota: Jakub Vala

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Barbora Blahušová Rýmařov
Michal Kubík Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Vojtěch Valčuha - Rýmařov 82 let
Františka Slovákova - Janovice 82 let
Bernarda Dršková - Rýmařov 84 let
Marie Charvátová - Rýmařov 88 let
Bedřiška Dražanová - Rýmařov 88 let

Vinšujeme oslavenci

Dne 6. května 2008 oslaví své 70. narozeniny náš milý tatínek, bratr a dědeček

pan **Josef Vosyka.**

Vše nejlepší, hlavně zdraví, pohodu a osobní štěstí, stále dobrou náladu a spoustu milých lidí kolem sebe

prejří synové Josef a Miroslav s manželkami, sestry Marie a Božena s rodinami a vnukové Jakub, Miroslav a Matýšek.

Rozloučili jsme se

Anežka Kovalčíková - Rýmařov 1924
Jaroslav Kubíček - Rýmařov 1936
Lubomír Soldán - Rýmařov 1934
František Doležel - Rýmařov 1938
Jiří Turek - Rýmařov 1941

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Město Rýmařov a Středisko volného času Rýmařov

vyhlašují u příležitosti

Dřevařských, lesnických a mysliveckých dnů
6. září 2008

VÝTVARNOU SOUTĚŽ

LES JE MÍSTO pro pohádky, pro víly a pro strašáky.
LES JE MÍSTO pro procházky, pro děti i dospělé.
LES JE MÍSTO pro potůčky, pro zvířátka, pro borůvky.
LES JE MÍSTO ...

1. kategorie: MŠ **4. kategorie: 5. a 6. třída**
2. kategorie: 1. a 2. třída **5. kategorie: 7. - 9. třída**
3. kategorie: 3. a 4. třída **6. kategorie: kolektivní práce**

Kritéria soutěže: - soutěžní práce je nutné zaslat do 15. června 2008 do SVČ

- hodnocení proběhne 19. června 2008

- předání cen vítězům proběhne na DLMD 6. září 2008

- výstava vybraných prací proběhne 8. - 30. září 2008 v SVČ

Výtvarné techniky: libovolné

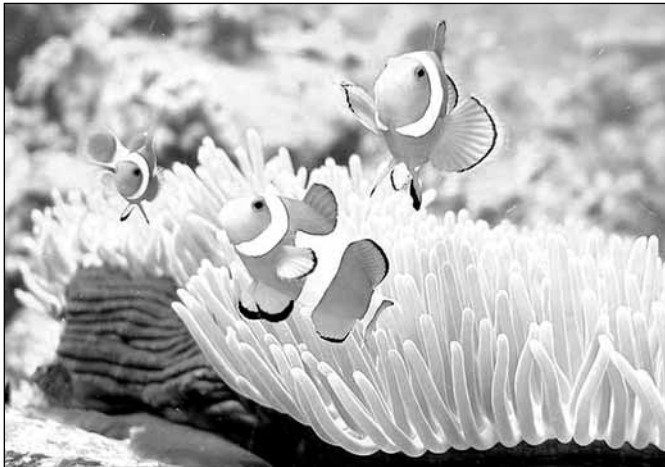
Označení prací: jméno a příjmení, věk, třída, škola a jméno pedagoga

Vyhodnocení výtvarníci obdrží pozvánky domů nebo do škol. Ceny budou předány 6. září 2008 starostou města v rámci programu DLMD v zahradě Hedvy.

Bližší informace k soutěži obdržíte u Evy Kudlákové, SVČ Rýmařov, 554 211 410.

Městské muzeum a Galerie Octopus

vyhlašuje výtvarnou soutěž pro děti všech věkových kategorií
na téma „Podmořský svět“

Soutěž je určena pro všechny děti bez omezení věku, které rády malují, modelují, tvoří...

Do soutěže budou zařazena díla všech velikostí, tvarů a technik

- *Práce označené jménem, příjmením, adresou, věkem, školou a třídou odevzdejte prosím v Městském muzeu Rýmařov, nám. Míru 6, Rýmařov do 30. 6. 2008.*
- *Díla budou vystavena v městském muzeu při příležitosti zářijové výstavy podvodních fotografií pana Richarda Jaroňka, který vybere ty nejpovedenější. Ty budou odměněny pěknou cenou.*
- *Zadavatel si z důvodů omezeného prostoru vyhrazuje právo nevystavit všechny práce.*
- *Kontaktní osoba - Lenka Baborovská, tel. 554 211 770, email: muzeum@rymarov.cz.*

UMĚNÍ V TECHNICKÝCH VÝKRESECH

KVĚTOSLAV URBAN

OCTOPUS

muzeum
Rýmařov

LADISLAV ZAHRADNÍK

VERNISÁŽ - 5. 4. 2008 v 16 H. - ÚVOD. SLOVO - MGR. J. KAREL - M. ŠEVČÍK
HUDBA - M. ŠEVČÍK - VÝSTAVA POTRVÁ DO 30. 4. 2008

TOMÁŠ KOPŘIVA - KRESBA, GRAFIKA

Městské muzeum Rýmařov a SVČ Rýmařov

PROCHÁZKA HISTORIÍ MĚSTA

s Mgr. Jiřím Karlem

8. května 2008 v 14:30
sraz u muzea

akce se nekoná za nepříznivého počasí

Otevírací doba Informačního střediska Rýmařov:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00, 13.00 - 17.00, sobota: 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, neděle: 13.00 - 16.00

Z historie

Janovický zámek Harrachů

Sňatkem ovdovělé Marie Arnoštky přešlo panství roku 1721 do vlastnictví jilemnických hrabat Harrachů, a zámek tak nyní zůstával vedlejším sídlem rodu. Navzdory tomu zahájil Ferdinand Bonaventura Harrach (1708-78) zásadní přestavbu zámku. Už jeho otec Alois (1669-1742) uzavřel roku 1740 smlouvu o přístavbě janovického zámku s **Gottfriedem Weisserem**, který pak zahájil práce. Uvádělo se, že proběhla až v letech 1763-1765 (Roubic, Kouřil, Spurný, Plaček) v **pozdně barokním slohu**, ale po výzkumu Ferdinandova zámku v Náměšti na Hané (tzv. Horní zámek) se Mag. phil. Petra Pěšková z Vídeňské univerzity právem domnívá, že bude nejspíše nutno dataci značně korigovat a posunout Weisserovo působení blíže k datu dohody o přestavbě či přístavbě (tj. rozšíření) janovického zámku, tj. už do čtyřicátých a stěží počátku padesátých let 18. století. Nebylo by totiž ani příliš logické uzavřít stavební smlouvu třiatřicet let před její realizací.

Je velká škoda, že se Weisserův projekt nezachoval nebo zatím nebyl nalezen. Výsledkem práce Gottfrieda Weissera, o němž se bohužel mnoho neví a bývá uváděn jako žerotínský stavitel, se asi stalo dotvoření zámku do dnešního tvaru. Lze mu patrně přičíst též obě válcové věže s barokními helmicemi, zdobené na vrcholu třemi harrachovskými pštrosími pery a umístěné v rozích nového křídla. Jeho dílem by pak bylo celé ohromné západní a nejméně část ustupujícího severního křídla v podobě rozvětveného písmene L. Při uvedených úpravách nejspíše zanikly

stavby na sever od původního renesančního traktu, které odhalil archeologický výzkum roku 1996. Roku 1750 se dozvídáme též o stálých potížích se spodní vodou, jak o tom hovoří zpráva o čištění vodního kanálu. Stěží říci, co tím bylo myšleno, jednalo se o podobný systém jako dnes nebo byl čištěn zanesený náhon na severu? Problém bohužel přetrvával staletí a teprve orýhování zahrady po severním obvodu zámku na počátku devadesátých let minulého století prozatím hrozbu vlnnutí základů omezilo.

Poměrně pozdní data přestavby přisuzovaná donedávna Weisserovi, jak se zdá, patří již k jiné akci, o níž s větší přesností vypovídá vídeňský archiv. Roku 1763 si totiž zajistil Ferdinand Bonaventura Harrach pro své nové plány s janovickým zámekem velmi významného vídeňského stavitele, Francouze **Isidora Marcela Amedea Gannevala**. V této souvislosti nutno upozornit, že přes podobnost jeho jména s příjmením hoffmannského raně barokního stavitele Alexandra Cannevala se jedná jen o zcela náhodnou obdobu. Na zakázku, na niž se s doporučeným a velmi zaměstnávaným stavitelům nejspíš Ferdinand Bonaventura dohodl už ve Vídni, zpracoval Ganneval projekt na zásadní úpravy janovického zámku (LORENZ) a 1763 se na začátku listopadu zastavil přímo v Janovicích k jednání. Stalo se tak při stavitelově cestě do Vratislavi za knížaty Hatzfeldy, když onemocněl dětskými neštovicemi, jak písemně upozornil hrabě Harrach svého úředníka Johanna Franze Züllicha mezi 26. říjnem až 23. listopadem 1763.

Harrach získal v Gannevalovi pro Janovice na slovo vzatého poradce i dosud existující plány, jež si u něj dříve vyžádal. „*Francouzský architekt navrhl a zde zručně zhotovil dveře a okenní rámy stolař - co pracuje na poškozeném zámku, zpracoval i další slíbený náčrt...*“, říká Harrach a upomíná stavitele též, „*zbývá však, zamýšlel jsem, změnit Fabichova pochybení v plánech, tak snad má nové zaslát, hladce tak může přistoupit k projektu za užití cihel, aby si tím ulehčil práci v Janovicích - další budou moci dokázat také sousední nepřítel obratní stolaři a zámečníci.*“ Ganneval rozvrhl další postup při zhotovení dveří a okenních rámu, reorganizoval práce v prostorách určených vrchnosti v prvním patře zámku, tj. přeložení schodiště a hospodářských prostor zámku, vestavbu dřevěných stěn podle francouzské manýry pro šatnu-alkovnu (přístěnek bez oken). Vytvořil tak panstvu dokonalé pohodlí, rozvrhl stěny sálů, zasáhl do zástavby a navrhl varianty členění fasád. Zaměřil se též na rozdělení místností nového pivovaru (v přízemí nového křídla). Přestavbu však spíše řídil Fabich.

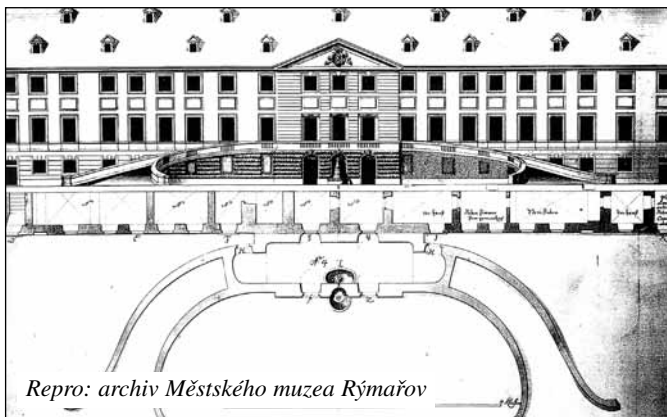
K uvedenému období, v němž jsme poněkud zpochybnili Weisserovo působení, se objevují další informace z Archivu města Vídně, který obsahuje největší část rodinného harrachovského fondu. Plyne z nich, že Ferdinand asi nebyl příliš spokojen s tím, co vytvořil málo známý Weisser, a zajistil si ve Vídni zdatnějšího architekta, který mu navrhl tři varianty přestavby, kterou však měl prakticky provést dosud málo známý janovický stavitel a místní rodák **Johann Christoph Fabich**. Zvláště první dva návrhy obsahují ještě jemnou příchut baroka ve hmotě stavby, ale už s klasicistně monumentálními prvky znovu obrozované antiky rozumářského osvícenství.

Je nesmírná škoda, že se opravdu velkolepé plány nikdy nerealizovaly. Oba první počítají s ohromnou vstupní rampou ze zahradní části, jež umožňuje nájezd kočárů či koní a vstup přímo třemi vchody se štukovými

baldachýny nahoře (1. varianta) nebo vysokým obloukovým vchodem (2. var.) s falešným klenákem. Rampu lemují ozdobná zábradlí. Z francouzské zahrady by bylo možno zamířit přímo do 1. patra nynějším Parohovým sálem, největší a nejkrásnější prostorou zámku, zabírající dvě podlaží stejně jako jídelna a knihovna vedle. Nad vstupní částí ve středu západního křídla se tyčí nad rizalitem (mírně vystupující část stavby) s jemnou rustikou (jemné podélné rýhování - 1. var.) rozsáhlý antikizující štít (trojúhelný nízký, vymezený členitými římsami) s oválným harrachovským erbem v typické rokaji tympanonu (výplň štítu). Drží jej dva okřídlení putti (z it.), tj. nazí andělé.

První, nejvýraznější varianta počítá pod rampou s mohutnou oválnou salou terrenou, tj. sálem otevřeným do zahrady. Vně ji kráší pásová bosáž (hruběji opracované pásy nebo napodobeniny kamenných hranolů) a v průčelí saly tereny projektant navrhl kruhovou fontánu zasazenou zčásti v nice a s výtrysky po úroveň nejvyššího místa rampy. Přízemí opět zvýrazňuje rustika zalomená v horních pásech vždy dolu k oknům. Druhý, méně okázalý návrh počítá se shodnými prvky, ale pod schodištěm již umísťuje zcela uzavřenou místnost se vstupem z přízemní části paláce a s menšími okny. Zmizel nákladný vodotrysk. Rizalit vchodu není zdoben. Realizoval se však ke škodě věci až návrh třetí, který zhruba odpovídá dnešnímu vzhledu (stejně rozměry, stejný počet vikýřů i oken) bez rampy.

Ovšem fasáda byla opravdu krásná a neobyčejně důstojná, nijak nápadněji se nelišila od předchozích návrhů. Typická rustika zaplnila zdi přízemí. Poslední návrh patrně použil janovický Fabich. Okna s 6-8 tabulkami rámuje složitější šambrána (dekorativně orámované ostění oken) u varianty první, méně náročná u druhé a nejjednodušší u třetí varianty. Plochu fasády nad prvním poschodím člení v prvním případě obdélné dvojité štuky nad okny prvního patra, v druhém návrhu jednoduché hranolové polosloupky a ve třetím

Repro: archiv Městského muzea Rýmařov

plánu se vrací k obdélným štukům. Střešní vikýře se rovněž mění od nezdobnějších v prvním návrhu, tj. oblouková okénka s falešným klenákem pod trojúhelnými štítky, po nejjednodušší na posledním z návrhů. Ganneval doplnil třetí projekt též o balkon se zahradními vázami nad hlavním vchodem z parku, ale ten se nakonec ocitl na druhé straně pod Parohovým sálem a byl přístupný z čestného dvora (nádvoří zámku). Lze se domnívat, že neustálé problémy s podmačeným prostorem parku nakonec donutily architekta, že projektovaný balkon přesunul na opačnou stranu.

Gannevalovo autorství janovických fasád potvrzují charakteristické znaky členitosti fasád náměšťským horního zámku, třebaže je novostavba menší s dobovou mansardovou střechou. Stejně uměřené jemné drážkování (rustiku) najdeme v přízemním soklu středního rizalitu. Tím však shody nekončí, a pokud budeme pozorně sledovat též interiéry, nabudeme dojmu, že Gannevalovy úpravy na Janovicích byly jakousi generální zkouškou na Náměšť. Zcela shodné jsou dvoukřídlé dveře oddělující místnosti i jejich kliky. Jen kování dveří je na Janovicích ploché (dvojrozměrné). V Náměšti zůstává sice stejný půdorys kování, ovšem v honosnějším plastickém trojrozměrném provedení. Příbuzné jsou též barokně masivní podstropní římsy na janovickém zámku, v Náměšti se objeví na stejném místě, avšak nápadně jemnější.

Zde však podobnost, která prozrazuje stejnou ruku autora projektů, končí. Zatímco u zámku v Janovicích musel Ganneval vycházet z velkolepého prostoru ohromných rozměrů, které si člověk spíše uvědomí uvnitř stavby a jimž zčásti podřídil svou myšlenku, náměšťské sídlo Harrachů je podstatně menší, má lidštější či civilnější rozměry, je na prvý pohled křehčí a pochopitelně propracovanější. Architekt zde tvořil „na zelené louce“ novostavbu.

Roku 1764 začínají bít na věži zámecké hodiny, dodnes jsou nad nimi v lucerně umístěny dva široké a nízké zvony (cimbály), nesporně mladší a nedatované, ale třetí je velký a velmi zvučný. Pochází z éry Ferdinanda Bonaventury, jehož jméno je na dedi-

kačním pásu zvonu odlito ve zdejší nářečí s P, tedy Ponaventura. Hodiny jsou ve stavu, který nevylučuje jejich úplnou restauraci.

Roku 1766 nebyla dokončena přístavba pivovaru, jak informují Roubic a Kouřil, ale instalovali jej na zcela nečekaném místě, v parteru (přízemí) téměř celé západní větve nového traktu od jeho počátku nad Podolským potokem. Nad ním se v prvním patře rozkládaly velké ložnice hraběte a jeho ženy, velký slavnostní sál a samozřejmě pokojíky služebných. Dnešní představa o izolovaném, ba voňavém obydlí šlechty obráceném do rozsáhlé zahrady se zpívajícími ptáky tak dostává pořádně na frak, představíme-li si, že při otevření oken udeřil chřípí velmože a jeho choti plochy a mnohemu nepříjemný pvní pach. Zámek se tedy nijak nelíšil atmosférou a oděrem od prostředí litovelského pivovaru. Pivo se navíc vařilo nejen pro pána a paní, kteří spíše dávali přednost jiným mokům, především vínu, ale především pro početnou poddanskou obec, která naopak pivo pokládala za nezbytný doplněk potravy či dokonce lék, a pачem tak zámecké pivo vytrvale připomínalo svou nezanedbatelnou existenci na každém kroku. Vznešený balkon, který byl proti plánu přesunut z opačné strany, chránil slavnostní vstup. Neočekávejme však žádné vznešené, velkoryse komponované zámecké schodiště. Vchod do weisserovského křídla původně nebyl jako důležitý koncipován (viz navržený vstup ze zahrady), jak svědčí zcela běžné měšťanské schodiště s litinovým zábradlím, jež se zdá nepatřičným pro důstojný zámek.

Po dokončení vnějších stavebních úprav zřejmě došlo (Plaček) též k novému vybavení interiéru, včetně přístavby hospodářských stavení. Pečlivý a na vše pamatující Ganneval též navrhl uzavřít zámecké nádvoří nízkou klasicistní budovou v místech plotu, který dnes odděluje zámeckou část komplexu. Od leva, díváme-li se od hlavní brány, měla sloužit podkoním, skladu sedel, ohlávěk a postrojů, další část tkalcům a zadní část byla otevřena ven a autor ji projektoval jako sklad suchého dřeva. Také zbytek zámeckého přízemí přidělil jednak skladům kůže, železa

Foto: archiv MAS Rýmařovsko

a uhlí, jednak pracovním úředníkům a pokojům sloužících. První patro v nových traktech určil panstvu, jejich vznešeným hostům a komornictvu.

Zámek tedy byl, jak vidíme, zčásti též výrobním prostorem a zároveň významným úřadem, srovnatelným s pozdějšími okresními hejtmanstvími, vždyt až do roku 1848 byla správními celky jednotlivá panství (viz do dnes v Anglii), nikoli zčásti volené okresní správy. Lze si snadno představit nemalou skupinu lidí pracujících a pohybujících se v zámku včetně těch, co jej obývali. Další množství osob přicházelo v úředních záležitostech za panstvem i úředníky, přicházeli řemeslníci, jiní přiváželi nutné zásoby a nejednou neustálé hemžení ještě zesiloval halasný doprovod četných panských hostů, zvláště v období honů.

I zde padá jakákoli představa o vznešeném tichu a okázalé izolaci vysoké aristokracie od ostatních lidí. Zámek byl tudíž místo hlučné, živé a sloužil mnohem většímu množství lidí než jen úzké společnosti šlechticů, alespoň tomu tak bylo na Janovicích, ať bylo panstvo přítomno, nebo nikoli.

Mgr. Jiří Karel

Literatura: Spurný, František a kol.: Hrad, zámek a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Severní Morava, Praha 1983; Plaček, Miroslav: Hrad a zámek na Moravě a ve Slezsku, Praha 1996; Roubic, A. - Kouřil, M.: Vývoj janovického zámku, vnitřní tisk STA Janovice; Samek, Bohumil: Umělecké památky Moravy a Slezska, díl 2, J/N, Praha 1999; Toman, P.: Nový slovník československých umělců I, A-K, Praha 1947.

Jazzclub

DAVID DORUŽKA JOSEFINE LINDSTRAND QUARTET

JOSEFINE LINDSTRAND (SWE) - zpěv
DAVID DORUŽKA (CZ) - kytara
MICHAL BARANSKI (PL) - kontrabas
LUKASZ ZYTA (PL) - bicí

RÝMAŘOV - Malý sál SVČ
25. 4. - 20.00 120,- / 150,-

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00, 13.00 - 17.00,
sobota: 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, neděle: 13.00 - 16.00**DIAKONIE ČCE, STŘEDISKO V RÝMAŘOVĚ**zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení kavárničky 15.30-16.00. Kdo není schopen dojít do kavárničky, může využít odvoz v den kavárničky v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny I. pololetí roku 2008:

29. 4., 13. 5., 27. 5., 10. 6., 24. 6.

*Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE***Krytý bazén v Břidličně****Plavání pro veřejnost v dubnu a květnu**

Pondělí	14.00 - 19.00	Úterý	14.00 - 17.00
Středa	14.00 - 19.00	Čtvrtek	14.00 - 17.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 19.00
	Neděle		13.00 - 19.00

*Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C***CEKA - cestovní agentura**

Národní 5, 795 01 Rýmařov

Tel./fax: 554 211 525

Po - Pá 8.00 - 11.30, 12.30 - 16.00

květen - září otevřeno i v So 8.00 - 11.00

Aquacentrum Rýmařov

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Všem vyznavačům nudismu a naturismu aquacentrum nabízí plavání bez plavek, a to každou třetí středu v měsíci od 19.00 do 21.00. **Termíny v roce 2008:** 21. 5., 18. 6., 16. 7., 20. 8., 17. 9., říjen - z technických důvodů zavřeno, 19. 11., 17. 12. 2008.Novinkou je toto opatření: **Naturistické plavání je určeno pouze pro rodiny s dětmi, smíšeným párům a ženám.****Jednou měsíčně se koná Aquapárty s příjemnými masážemi - medovou, ostružinovou a dalšími.****STÁTNÍ LÉČEBNÉ LÁZNĚ
KARLOVA STUDÁNKA, s. p.**Bazénový komplex v Letních lázních
v Karlově Studánce**Provozní doba:****Letní lázně**

	Kavárna	Bazén	Procedury
Pondělí	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Úterý	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Středa	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Čtvrtek	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	10.00-21.00
Pátek	9.40 - 22.20	10.00 - 22.00	10.00-21.00
Sobota	9.40 - 22.20	10.00 - 22.00	10.00-21.00
Neděle	9.40 - 21.20	10.00 - 21.00	Bez procedur

Lázně Karlova Studánka, tel. recepce 554 798 111

Letní lázně, pokladny:

časování a prodej procedur, tel. 554 798 314

bazénová pokladna, tel. 554 798 820

www.k.studanka.cz, e-mail: lazne@k.studanka.cz

Tel. ústředna: 554 798 111, časování procedur: 554 798 208

Přijímací a ubytovací kancelář, tel: 554 798 262, fax: 554 772 026

Solná jeskyně:**Informace a rezervace:**

tel.: 554 798 208, 554 798 889, Po - Pá 7.00 - 14.00

554 798 314, Po - Pá 16.30 - 20.30, So 14.00 - 18.30

casovani@k.studanka.cz, rehabilitace@k.studanka.cz

**PROGRAM
KINA**

sobota 26. dubna

19.30

Já, legenda

Akční sci-fi (USA 2007)

Vědec Robert Neville jako jediný přežil útok viru, vůči němuž je z nějakého důvodu imunní. Už tři roky vysílá do éteru zprávu a hledá další přeživší. Hlavně se však snaží ze své krve vyrobit lék. Je však sám a času už mnoho nemá... Hrají: W. Smith, S. Richardson ad.

Přístupný od 15 let

neděle 27. dubna

17.00

Lovci pokladů: Kniha tajemství

Dobrodružný (USA 2007)

B. F. Gates se ve druhém díle Lovců pokladů vydává odhalit pravdu o smrti Abrahama Lincolna. Lincolnův vrah si totiž psal deník, ze kterého zmizelo několik stránek. V hl. roli: N. Cage. *Přístupný od 15 let*

sobota 3. května

19.30

Sweeney Todd: Ďábelský holič z Fleet Street

Krimi muzikál (USA/VB 2007)

Benjamin Baker strávil po nespravedlivém rozsudku 15 let ve vězení. Když se mu podaří uprchnout, mění si identitu a jako holič Sweeney Todd se usazuje v Londýně. Dnem i nocí prahne po pomstě. V hl. roli: J. Depp. *Přístupný od 15 let*

sobota 10. května

19.30

Poslední legie

Válečná fantasy (USA/VB/Francie 2007)

Římská říše se rozpadá a mladý Romulus Augustus opouští město. Vydává se na nebezpečnou cestu, aby vytvořil legii věrných - Poslední legii. Hrají: B. Kingsley, C. Firth ad. *Přístupný od 15 let*

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhláší Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské 2008 v kategoriích: • poezie • próza • ilustrace

Lednem 2008 započal druhý ročník literární a výtvarné soutěže, kterou na paměť naší významné krajanek, naivní malířky a básnířky Marie Kodovské, vyhláší čtrnáctideník Rýmařovský horizont společně se Studentským klubem SVC Rýmařov.

Jako v předchozích ročnících - nultém 2004 a prvním 2006 - mohou amatérští básníci, prozaici a výtvarníci zasílat na e-mailovou adresu redakce rymhor@seznam.cz nebo na poštovní adresu Rýmařovský horizont, Středisko volného času, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, své dosud nepublikované příspěvky - básně, povídky a fejetony, kresby a fotografie, z ni-

chž budeme během roku vybírat ty nejzajímavější k otištění na stránkách našeho periodika. Zasláním příspěvku do soutěže autoři automaticky vyjadřují souhlas s jeho případnou gramatickou úpravou a zveřejněním. Nutnou podmínkou je opatření každého příspěvku jménem autora a kontaktem.

Po zkušenostech z předchozích ročníků a v souladu s potřebami černobílého tisku specifikujeme pravidla soutěže takto: v kategorii poezie přijímáme básně a básnické cykly v rozsahu max. 20 stran, v kategorii próza přijímáme texty v rozsahu max. 10 stran, které mohou být v případě potřeby rozděleny na po-

kračování, v kategorii ilustrace přijímáme černobílé kresby, koláže a fotografie (barevné pouze s vědomím autorů, že se jejich charakter černobílou reprodukcí změní). Věková ani další omezení se nekladou. Nečitelné rukopisné texty a jinde publikované práce budou ze soutěže vyřazeny.

Soutěž bude otevřena do srpna letošního roku, během září a října budou zasláné práce vyhodnoceny. Vítězové všech tří kategorií budou vyhlášeni během literárního večera spojeného s výstavou výtvarných prací na konci tohoto roku. Ze soutěžních příspěvků bude redakce čerpat i v následujícím roce 2009. ZN

poezie

Jonáš Zbořil: UPOMÍNKOVÉ PŘEDMĚTY

My dva

Dva hrnky na kafe. Hnědý a béžový.
Oběd v zahradní restauraci. Procházka
fotka na stěnu v obýváku (mezi okna s červenými závěsy)
Natoč se takhle Usměj se Nehrb se Miláčku
A kdo si tu fotku vezme jestli

A Köhn

Pařížskou ulicí k židovské čtvrti. *Je tak hezky*
S věkem svět mělčí, hubne.
Všechna Ano všechna Ne
vyšumí v našedlý opar okolo hlavy
v rukou upocená nejistota, usmívá se, teple švitoří *Teď doleva*
Doprava Kam

Unaveni sluncem

Vchod do našeho domu.
S verandou jak z ruského románu, viděls „Unaveni sluncem“?
Sluncem unaven
S taškami plnými dárků do nového bytu
hrníčky obrazy alba věci
připravené sát vzpomínky
znovu je vyplivovat při nudných večerech
samoty...

Taška

Předsín, klapot, odložená taška
zuté boty, uvítací tanec
s obývákem *Tu dózu tady nebo sem*
Předsín, odložená taška na věšáku (s kostkovaným vzorem)
je babička: ta ano a ta ne
co stála pevně jako suchý hezký klas
na prahu pole
před bouřkou.

Dřevo

Za oknem pole, máznuté nebe, v knihovně
Knap, Toman, Hora, u domu naskládané dřevo.
Babička. Nákupy na vesnici.
Soboty ráno. Babička, děda dva pevné body
vaření práce smích, u domu hradby dřeva
dvě polínka, klacík
je loď. Je věc.
Pravá.

Únik

Pořád tančíš pokojem. V předsíni
zachrastím klíči, dva rychlé kroky, vrz dveří
přes dvorek, alejí předměstím přes pole přes kopce
okénko stažené, odvětrávám
šedou blánu mozku

zaostřuji *utíkající*
stromy v krajině...

Hon

Měkký dupot chodidel po nových parketách
odpolední slunce ve vlasech
hřbet se pne
v čekání na dotek
ruce v bok, hlava na stranu, slunce na skráních,
zkoumavý úsměv ve tváři *Vím co teď chci*
Jistotu.

*Zaražený pohled z okna:
Šťastný smích ženské s kočárkem
zakopl u poslední lavičky
když společně běželi
dohnat milovaného muže.*

Svět mělčí

Tichý prostý zvuk
nezahuštěný nepravými plyny
jen stromy, ptáci, ves. Je slyšet nebe nahoře
jak po něm šustí mraky.
Babi, dědo. Náves přes pole dům č. 3.
Zlámané trámy ční jak žebra. Zbořená zeď s oknem kuchyně.
Svět mělčí
v břečce otázek
smutně odmávnutých rukou.

Naše fotografie

Ubíhající stromy, kopce, vsi
kupé zalité oranžovým pudinkem světla
za normálních okolností
krásná podívaná Už Praha
(hl. n.), centrum doprava alejí
dvorkem, předsíni Kabela je pryč...
v obýváku prach, suť, trámy
zima venku Na zbožené stěně
naše fotografie

Antonioni

Teď přijde
melancholická písnička na konec. Titulky
chlapce s nejistotou nikdo nepochopí
rozdají se hrnky, fotky, ostatní
upomínkové předměty
všechno mezi námi dvěma
zkornatí do lživého tvaru (vždycky jsem tě měl rád)
obalíme se hudbou, romány, filmy, končícím létem
a konečně nás ukonejší
objet *sebepravdy*.

duben 2007

Oslavy prvního máje na počátku třetího tisíciletí

Ve většině vyspělých zemí světa je 1. květen státním svátkem, slaví se jako Svátek práce. Dnes víme, že oslavy prvního májového dne mají tisíciletou tradici a přezívají tak z dávných pohanských dob. Byly vítáním nového jara, života a navracejícího se slunce. Moderní podobu Svátku práce známe jen o trochu více jak 100 let. Svůj výraz pro dne-

šek tomuto dni dalo dělnické a sociální hnutí na přelomu 19. a 20. století nejen v Americe, ale na řadě míst světa. Datum 1. máje jako Svátku práce bylo stanoveno na památku stávků a protestních demonstrací chicagských dělníků na jaře roku 1886, po kterých bylo několik dělnických odborových funkcionářů odsouzeno a popraveno. Gene-

rální stávky 1. května 1886 se jen v Chicagu zúčastnilo na 40 000 dělníků. Tato stávka a následné události donutily vládu k přijetí požadovaného zákona o osmihodinové pracovní době. O tři roky později, tedy roku 1889, byl vyhlášen 1. květen Mezinárodním svátkem práce. Podle usnesení pařížského kongresu II. internacionály byl hned následujícího roku poprvé oslavován 1. květen jako dělnický Svátek práce.

Také v českých zemích se poprvé slavil v roce 1890, a to na Střeleckém ostrově v Praze. Ještě ze školy známe fejeton Jana Nerudy, ve kterém píše: „Šel jsem schválně proti všemu proudu. Červené odznaky, červené kravaty - klikatým bleskem projela mozkem vzpomínka na Komunu, na rudé prapory anarchistů! Poprvé jsem ji viděl na lídech, tu temně rudou barvu světového sociálního hnutí: zachvěl jsem se. Kupodivu - kupodivu! - tytéž barvy: černá na temně rudé půdě, které vlály nad hlavami husitů, bojovníků za svobodu

Fota: archiv ZO KSČM Rýmařov

náboženskou, tytéž barvy vlajou dnes nad hlavami bojovníků za úplnou rovnost občanskou!“

Později, v polovině 20. století, se dokonce i církve přidala k prvomájovým oslavám a 1. máj byl v roce 1955 Vatikánem prohlášen Svátkem Josefa dělníka, patrona pracujících lidí. Slavením památky právě Josefa dělníka měla být podle církve vyzdvížena hodnota práce a její význam v přirozeném i nadpřirozeném řádu, pro život zde i na věčnosti.

Dnes už u nás narozdíl od udržovaných zvyklostí v cizině po-

malu mizí z oslav 1. máje tradice vzpomínání demonstrací za práva dělníků a zaměstnanců a stává se z něj pěkná oslava dne klidu a máchovského „lásky času“. Kolem slavení či neslavení 1. máje se v popřevratové době po roce 1989 u nás objevuje celá řada často svérázných názorů. Například současný bruntálský senátor Jiří Žák navrhol svého času přejmenovat 1. máj ze Svátku práce na Svátek jara a práce.

Ale nechme politiku politikům. Proto závěrem této krátké vzpomínky na historii prvního květnového dne snad jen trochu nostalgie. Zdá se smutné i zvláštní zároveň, že dnešní První máj není ani tak Svátkem práce nebo časem lásky a milenců, ale spíše veřejnou arénou pro politické, často „uliční“, vyjadřování názorů všeho druhu. Vedle tradičních komunistických a sociálně-demokratických manifestací se tento den také stává kolbištěm různých extremistů a řady anarchistických demonstrací i neonacistických průvodů. Kdeže jsou na počátku třetího tisíciletí časy majálesu, studentských oslav, výletů do přírody.

Připravil: PhDr. Alois Matuška

Poznámka

k letošnímu 1. máji

Městská organizace KSČM v Rýmařově tímto informuje občany a širokou veřejnost, že v rámci letošních oslav 1. máje **neбудe pořádat tradiční celoměstské oslavy** tohoto svátku na hřišti TJ Jiskra Rýmařov. Dochází k tomu zejména z toho důvodu, že se nepodařilo na akci sehnat odpovídající program pro zábavu dětí a mladé generace. Věříme, že se s vámi, občany, budeme v dalších letech i nadále setkávat při prvomájových oslavách v našem městě.

Výbor ZO KSČM v Rýmařově

Pozvánka na pietní akt k 63. výročí osvobození města Rýmařova

Ve středu 7. května 2008 se od 17.00 uskuteční u příležitosti připomenutí 63. výročí osvobození města Rýmařova Rudou armádou slavnostní pietní akt vzpomínky a položení květin u Památníku osvobození v městském parku v Rýmařově.

Srdečně za všechny pořadatele zve město Rýmařov!

KOMUNISTICKÁ STRANA ČECH A MORAVY V RÝMAŘOVĚ

ZVE SRDEČNĚ VŠECHNY OBČANY NA
TRADIČNÍ KLADENÍ KYTIC
K PAMÁTNÍKU RUDOARMĚJCŮ,
OSVOBODITELŮ RÝMAŘOVA

MÍSTO KONÁNÍ:
PAMÁTNÍK V MĚSTSKÉM PARKU
(U JEDNOTY)

DEN KONÁNÍ:
STŘEDA 7. KVĚTNA 2008 V 17 HODIN

SRDEČNĚ VÁS ZVE VÝBOR ZO KSČM
V RÝMAŘOVĚ

ČESKÁ STRANA SOCIÁLNĚ-DEMOKRATICKÁ

OKRESNÍ VÝKONNÝ VÝBOR
OKRES BRUNTÁL

POZVÁNKA

Na tradiční výstup *Socané šlapou na Praděd* v sobotu 10. května 2008. Sraz v 8 hodin na parkovišti Hvězda v Karlově Studánce (bus jede v celou hodinu nahoru), potom z Ovčárny pěším pochodem nahoru na Praděd. Po výšlapu sraz na Pradědu, občerstvení, politické školení mužstva.

*Na setkání se těší za OVV ČSSD Ladislav Velebný, předseda,
a Marie Hofmanová, tajemnice*

Z okolních obcí a měst

Pozvánka do Arcticparku a Jízdárny Křížov

Unikátní zážitek v krásné a drsné přírodě Jeseníků
přímo u hradu Sovince

Tradiční i netradiční ubytování, na statku, v karavanech i typických obydlích seveřanů. Celoroční parkovací stání pro 20 karavanů.

U nás si užijete historii i současnost Jeseníků!

Ideální výchozí místo pro výlety do okolí...

Bohatý program na víkend nebo klidně i celý týden si můžete sestavit sami na recepci.

- Vyjíždky na koních, kočárem i na saních přírodou a okolím Sovince.
- Lukostřelba v kryté střelnici i venku, třeba na sněžnicích.

Vhodné pro milovníky náročného outdooru i pro rodiny s dětmi, pro skupinové a firemní akce i školní výlety.

Útulna, recepce, srdce celého areálu...

S velkým ohništěm pro potěšení i pečení dobrot, posezení, recepcí, půjčovnou, prodejnou suvenýrů, netradičních sportovních potřeb, občerstvením a základními potravinami.

Arcticpark a jízdárna se nachází v obci Křížov, 800 m od hradu Sovince.
(Více informací na www.arcticpark.cz)

Osadní výbory informují

Stránské – klubovna
1. května 2008
od 10 hodin

KOUZLO BYLIN

VYCHÁZKA ZA POZNÁNÍM
BYLIN POD VEDENÍM MANŽELŮ
DVOŘÁČKOVÝCH

PŘIVÍTÁNÍ JARA NA HORÁCH
SLAVNOSTNÍM
OTEVŘENÍM STUDÁNKY

SRAZ ZÁJEMCŮ
V 10 HODIN
V KLUBOVNĚ SPOLEČNOSTI

Akce společnosti Sovinecko, o.p.s. podporuje strategický partner PÁTÁ STAVEBNÍ CZ, a.s.

Zpravodajství města Břidličné

Velmi vydařená akce

Kulturní komise v Břidličné zprostředkovala návštěvu divadelního představení Severského Pradivadla v Rýmařově s názvem Naše městečko. MěÚ Břidličná zdarma zajistila dopravu autobusem, a nic tedy nebránilo několika desítkám divadelních příznivců potěšit se kvalitním představením. A opravdu, ti, kteří tento večer strávili v rýmařovském ki-

ně, nelitovali. Byl to obyčejný příběh, který se mohl stát v kterémkoli městečku u nás. Byl to příběh o tom, jak neuvěřitelně rychle pádí čas, ani si to v tom našem každodenním shonu neuvědomujeme. Jak je život člověka kratooučkový a jak ten vzácný čas někdy promrháme úplnými zbytečnostmi.

Výkony herců se nám líbily, ale musíme vy-

zdvihnout nejmladší herce, byla radost sledovat, jak se zhostili svých rolí. A vypravěč a režisér v jedné roli, to nemělo chybu, obdivuhodná byla jeho paměť, bez jediného zaváhání, to se hned tak nevidí a neslyší. Odjžděli jsme velmi spokojeni a plni dojmů z tohoto představení. Jen tak dál, milí Pradivadelníci.

Toulavý náprstek versus odpadky

Stejně jako každý rok, i letos uspořádaly KČT Břidličná, „Pěšáci“ z oddílu mladých turistů a OS Potůček jarní vycházku kolem Břidličné spojenou se sbíraním odpadků. Byl to letos už 12. ročník akce úklidu Břidličné, jejího okolí směrem na jezírka a na Vajglov, další sběrači odpadků směřovali na Kamennou boudu a do okolních lesů.

Sbíralo se opravdu vše a nechyběly kuriozity a zajímavé věci, např. páry bot, dobré rukavice, cigarety, prázdné barely, doslova

desítky prázdných lahví od alkoholu, našla se i mrtvá slepice a někdo odtáhnul do lesa linoleum o rozměrech 2 x 3 metry!

Děti sbíraly v rukavičích a do menších pytlíků a pak vše odnášely do velkých pytlů, které byly ponechány u cest a následně odvezeny do velkoobjemových kontejnerů. Celkem bylo sesbíráno 29 velkých pytlů. Odměnou všem zúčastněným byl účastnický list, pro děti sladkosti a hlavně dobrý pocit, že pěkný jarní den byl i něčím hezčí.

Foto: Petr Horňáček

Čarodějnice otevřela restauraci

Pro stále návštěvníky restaurace Společenský dům tato zpráva není novinkou. Začátkem dubna se prostě změnila odpovědná vedoucí. Paní Vlasta Zlámalová se rozloučila s hosty 28. března a paní Zdenka Novotná, zvaná čarodějnice z Vajglova, se 11. dubna v 16 hodin s hosty přivítala. Nechybělo občerstvení zdarma ani hosté, prostě bylo plno, hrálo Duo Paráda, potom skupina Tuty Fruty, vystoupil i travesták. Tančilo, pilo se a bavilo do tří hodin do rána.

Foto: Radek Poncza

Brýle pro Afriku

Naše škola se zapojila do sbírky, kterou organizuje Moravská vysoká škola v Olomouci. Staré dioptrické brýle mohou zájemci věnovat na dobročinné účely. Brýle jsou určeny pro

obyvatele Středoafričské republiky. Díky projektu se mohou dostat k těm, kteří je opravdu potřebují, a to jsou zejména žáci a studenti, pro které je vada zraku často překážkou ve stu-

diu. Na konci dubna se odešlou zdravotnické organizaci ve Středoafričské republice. Pro zajímavost uvádím, že brýle v této republice stojí celý průměrný roční plat.

Kdo má doma nepotřebné brýle, pošlete je po dětech nebo je můžete zanést i osobně do zdejší školy. Garantem sbírky je třída 6. B s paní učitelkou Klárou Ujfalúši.

Humanitární sbírka

OS Diakonie Broumov ve spolupráci s MěÚ Břidličná vyhláší humanitární sbírku. Pokud máte doma věci, které již nepotřebujete, máme pro vás řešení. Ve dnech 2., 3. a 5. května 2008 je přineste do Společenského domu do místnosti č. 14.

Věci zabalte do igelitových pytlů či krabic, aby se transportem nepoškodily.

Diakonie je nezisková humanitární organizace, která poskytuje materiální pomoc po-

třebným občanům u nás i ve světě a dává práci lidem, kteří jsou těžko umístitelní na trhu práce.

Přijímá letní a zimní oblečení, lůžkoviny, prostěradla, záclony, látky, domácí potřeby, ná-

dobí bílé i černé - vše funkční, příkrývky péřové, vatované, polštáře atd. Pozor, věci, které by se transportem znehodnotily, nepřijímáme, např. televize, lednice, počítače, nábytek, dětské kočárky apod.

Logo pro mistrovství republiky v biatlonu

Klub biatlonu se obrací touto cestou na veřejnost se žádostí o pomoc při vytváření loga a znělky pro Mistrovství ČR v letním biatlonu žactva, které se bude konat ve dnech 20. - 21. září 2008. Uzávěrka návrhů je 15. 7. 2008. Nejlepší návrh na logo mistrovství a na znělku bude oceněn peněžní částkou 500 Kč.

Podmínky pro zpracování návrhu loga:

Logo musí obsahovat:

- * Nápis - „Mistrovství České republiky v letním biatlonu žactva“ - nebo „MČR v letním biatlonu žactva“ - nebo „Mistrovství ČR v letním biatlonu žactva“.
- * Datum konání nebo alespoň rok.
- * Místo konání „Břidličná“.
- * Vedle povinných informací může být logo doplněno o grafické návrhy dle fantazie.
- * Logo by mělo být zřetelné a čitelné i při menších rozměrech (např. 4 cm).

Podmínky pro zpracování znělky:

- * Znělka bude použita při zahájení závodů a při vyhlášení výsledků.
- * Délka znělky musí být 20 vteřin.
- * Znělka musí být vytvořena tak, aby se z ní dala použít i zkrácená verze v délce cca 5 vteřin.

Prosíme o dodání návrhů do 15. 7. 2008 na adresu: zemspol.kovac@tiscali.cz. Návrhy na logo můžete odeslat v jakémkoli formátu (foto, naskenované, BMP, corelDRAW a jiné). Podklady je možno dodat také na CD na adresu Jaroslav Kováč, Dlouhá 451, 793 51 Břidličná.

Informace o vyhodnocení budou zveřejněny na:
www.bridlicna.cz/zpravodaj a <http://biatlon-bridlicna.ic.cz/>.

Výsledky kopané

Fotbalisté sehráli další dva zápasy s rozdílnými výsledky. Nejprve bojovali v Komárově a přísně nařízenou penaltou v poslední minutě prohráli 2 : 1. Branku dal Robert Olejár. Další zápas sehráli doma s Dolní Moravicí a zvítězili vysoko 4 : 1. Dvě branky dal Patrman, po jedné Holodňák a Veselka. Výsledek nikterak neodpovídá, hosté byli přinejmenším vyrovnaným soupeřem, místy měli i převahu, ale jejich střelecká nemožnost jim zabránila dosáhnout vyrovnanějšího výsledku.

Foto: Daniel Mach

Výsledky kuželkářů

Naším hráčům se dařilo v krajském přeboru.

Kovo A - Jeseník 14 : 2; nejlepší z našich byl Leoš Řepka s 409 kolků. Hor. Benešov C - Kovo B 2 : 14; nejlepší Petr Otáhal dosáhl úctyhodných 463 kolků.

V meziokresním přeboru padly rozdílné výsledky.

Chvalíkovice - Kovo C 8 : 2; z našich si nejlépe vedla Anička Dosedělová se 406 kolků.

Kovo D - Chvalíkovice B 8 : 2; nejlepší Ota Pidima - 421 kolků.

Připravil Daniel Mach

Městská knihovna Rýmařov

pořádá cestovatelskou přednášku

NOVÝ ZÉLAND země protinožců

příběh o splnění životního snu

Ve čtvrtek 15. května v 17 hodin v Městské knihovně

Poutavé i poučné vyprávění a promítání nádherných fotografií a videosekvencí připravil:

Jiří Mára

Seznámíte se s překrásnou přírodou Nového Zélandu i zvyky domorodých obyvatel. Uvidíte tančit Maory, vařit bláto i tryskat gejzíry. Poznáte, jak se na Novém Zélandu slaví Vánoce i Silvestr. Nahlédnete do země Pána prstenů. Současně se dozvíte, že podobnou cestu je možné absolvovat i na invalidním vozíku.

Syn autora cestopisné knihy a dokumentárního filmu Jirka je jediným českým občanem, který na invalidním vozíku procestoval celý Nový Zéland, nejbudálnější zemi na světě.

Úspěšnou cestopisnou knihu nebo dokumentární film na DVD nebo videokazetě Nový Zéland – země protinožců si můžete i objednat na jirimara@seznam.cz nebo na www.jirkamara.cz.

Akce hradu Sovince

3. a 4. května

Přízrak temné noci

Netradiční prohlídky hradních zákoutí a sklepů s čarodějnicemi a právem útrpným. Při soumraku temné noci se hrad stává rejdištěm čarodějnic a temných sil.

Hrad otevřen: sobota 10 - 19 hod., neděle 10 - 17 hod.

17. a 18. května 2008

Láry fáry do pohádky**Dětský den na Skalním hradu**

Fota: Akáda, Zuzka, Mlok

Na jaře 1608 svolal rytíř Kobyłka kumštýře a děti ze svých panství na Skalní hrad, aby náležitě oslavil opravu věže. Předá hradní hejtman, starý mrzout a protiviva, dětem klíče od hradu, nebo připravovanou veselici překazí?

Po oba dny 9 - 18 hodin

- žonglérské dovednosti a kejklování s Komedianty na káře
- pohádky, pověsti, loutkové i hrané divadlo
- šermíři a těžkooděnci v plné zbroji
- hry, soutěže a malování pohádkových bytostí
- historická tržnice s ukázkou řemesel

Účinkují:

- kejklíři Komedianty na káře
- skupina gotického historického šermu Tartas
- divadelní společnost Kašpárkův svět
- skupina scénického šermu Valmont
- divadelní soubor Magnetík a babka Čarodějka

Program:

Denní program se odehrává na 5. nádvoří hradu

09.30	Za co může víno? spektrál	4. nád.	14.50	Muži v černém, šermířský příběh, Valmont
09.35	Pohádka z košíku, babka Čarodějka	4. nád.	15.15	Budulínek, pohádka, babka Čarodějka
09.50	Sokolnická ukáзка výcviku dravých ptáků, Monti	4. nád.	15.30	Cestou z války, šerm, těžkooděnci Tartas
10.00	Předá hejtman dětem klíče od hradu? spektrál ze 4. na 5. nád.		15.55	Komedianty na chůdách, Komedianty na káře
10.10	Tajemný měšec, šermířská pověst, Dědictví		16.40	Hrabě Orbek, pověst z války třicetileté, Valmont
10.25	Když se čerti žení, veselá loutková pohádka, Kašpárkův svět		17.10	Když se čerti žení, veselá loutková pohádka, Kašpárkův svět
11.00	Cestou z války, šerm, těžkooděnci Tartas		17.45	Tajemný měšec, šermířská pověst, Dědictví
11.25	Kdo s koho, kejklíři, Komedianty na káře		18.00	Sokolnická ukáзка výcviku dravých ptáků, Monti
12.05	Hrabě Orbek, pověst z války třicetileté, Valmont			
12.35	Perníková chaloupka, babka Čarodějka			
12.50	Vinobraní, pověst sovinecká, Dědictví			
13.05	Princezna Rozmařilka, loutková pohádka, Kašpárkův svět			
13.40	Pátrání po..., gotický šerm, Tartas			
14.05	I slavní se prali, kejklíři, Komedianty na káře			

Na 3. hradním nádvoří prodej a vlastnoruční ražba pamětních mincí, na zub sovinecké hradní klobásy.

Na 4. hradním nádvoří 9.50, 12.30, 15.00, 18.00 sokolnické ukázky. Na Horním hradě střelnice z luků, malování pohádkových bytostí a soutěž pro děti.

Akci připravil a organizuje spolek přátel hradu Sovince ve spolupráci s Muzeem v Bruntále.

Bližší informace: kontaktní osoba Zdeněk Zedek, tel. 777 205 029,

e-mail: sovinec.purkrabi@volny.cz, www.sovinec.cz

Seriól

PRVNÍ POMOC U DĚTÍ: Informace Místní skupiny ČČK - První pomoc při úrazech**14. Tepelná poranění organismu - Přehřátí**

Příčinou přehřátí je působení vysoké okolní teploty na dítě. Vzniká například při pohybu v uzavřeném prostoru s vysokou teplotou, kde neproudí vzduch, nebo v horkém prostředí s vysokou relativní vlhkostí. V těchto případech se nestačí uplatňovat přirozená termoregulace - pot se nestačí odpařovat z povrchu těla a vzniká **úpal**. Častou příčinou přehřátí dítěte je déletrvajícím pobytem na přímém slunci, kdy sluneční záření působí na nekryté tělo, především na nekrytou hlavu dítěte. Vzniká **úžeh**, který se často kombinuje se slunečními popáleninami.

U větších dětí se v horkém okolním prostředí na vzniku přehřátí může podílet i fyzická námaha (větší sportovní výkony, letní túry). Z pracujícího svalstva se uvolňuje teplo, které je přenášeno krví do všech tkání. Při výrazném pocení dochází ke ztrátě tělesných tekutin a soli, která může vyústit až v rozvrat vnitřního prostředí. Takřka vždy se na vzniku přehřátí podílí nedostatečný celkový přísun tekutin.

Mezi typické příznaky přehřátí patří **vzestup tělesné teploty** dítěte (při úžehu až ke 40° C, při úpalu bývá teplota do 38,5° C). **Kůže bývá horká**, má zpočátku červenou barvu, později je naopak **bledá**. Dítě **dýchá povrchně a rychle**, má **zrychlenou tepovou frekvenci**. Stěžuje si na žízeň, **bolesti hlavy**, **nevolnost**, může se

přidružit **zvracení**. Dítě bývá ospalé, malátné. Při těžkém přehřátí, které provází vysoký vzestup teploty, se může vyskytnout **porucha vědomí a blouznění**. Známkami těžkého stupně ztráty tělesné vody (dehydratace) bývají příznaky rozvíjejícího se šoku, ztráta tekutin a soli může vyvolat rozvrat vnitřního prostředí a křeče svalstva.

První pomoc při úžehu a úpalu:

- **Zamezte dalšímu působení vysoké teploty** - uložte přehřáté dítě do stínu, do chladné a dobře větrané místnosti, uvolněte těsní oděv. Z větší vzdálenosti pusťte na dítě ventilátor nebo zvyšujte cirkulaci vzduchu kolem dítěte například pohyby ručnícem.

- **Snažte se dítě šetrně fyzikálně ochladit**, přikládejte mu **studené obklady** na čelo a končetiny, přiložte celkový zábal, použijte vlažnou sprchu. Ochlazování by nemělo být dítěti nepříjemné. Ochlazujte postupně do poklesu teploty na 38° C, pak ponechte dítě ležet vlečene v postýlce, přikryjte je pouze lehce prostěradlem.

- **Snažte se doplnit potřebné množství tekutin**, postupně podávejte dítěti vlažné či studené nápoje, vhodná je minerálka pro svůj obsah soli.

- Kůži zarudlou od slunečních paprsků ošetřete vhodným mlékem nebo krémem pro opalování, dítě nevystavujte slunečním pa-

prskům minimálně dalších 48 hodin.

- Objeví-li se u dítěte při vysoké teplotě porucha vědomí, nikdy mu nic nepodávejte ústy, hrozí nebezpečí zvracení a vdechnutí. Kontrolujte průběžně základní životní funkce - dýchání a známky krevního oběhu - a vždy včasné přivolejte ZZS.

Prevence postižení kůže a celého těla sluncem a vysokou okolní teplotou:

- *Novorozence a kojence nevystavujte přímému slunci vůbec, děti starší chráňte vhodným vzdušným oděvem, lehkou pokrývkou hlavy a slunečními brýlemi.*

- *Všem dětem před sluněním otřete kůži vhodnými přípravky s vysokým ochranným faktorem (15 - 20 i více), přípravky navíc kůži zvláčňují a zabrání jejímu přesušení, kůži ošetřete vhodným mlékem i po slunění - udržte ji dostatečně vláčnou a hydratovanou.*

- *Tzv. polední slunce (přibližně od 11 do 14 hodin), kdy je sluneční svit nejintenzivnější, je nevhodné k přímému působení na dítě nezávisle na věku.*

- *Dítě nikdy nenechávejte uzavřené v malých a špatně větraných prostorech (uzavřený automobil, prádelna, kuchyně apod.).*

- *Vždy u dítěte dbejte na pravidelný a dostatečný přísun tekutin, zvláště v horkém prostředí.*

MUDr. Pavel Srnský (První pomoc u dětí)

NAŠE LISTÁRNA**reakce na Štafetu z RH 05/2008**

Jmenuji se Ivan Sigmund, jsem členem „prapodivně složené kulturní komise“ zastupitelstva a Rady města Rýmařova, jak praví ve své výpovědi v Rýmařovském horizontu pan Roman Karel. Čtenářům Horizontu byl předložen názor, jímž jsou zpochybňovány demokratické principy, kompetentnost jednotlivých komisí, zastupitelstva a rady města, je zde dokonce popisován trestný čin, a to krádež 500 000 Kč určených na opravu střechy městského muzea. Fakta bohužel nejsou tak popisná a čtivá jako článek v relaci Štafeta Horizontu č. 5, ale tady jsou.

Členové do městských zastupitelstev jsou jednou za čtyři roky voleni v řádných demokratických volbách občany města a tito zvolení zastupitelé se stávají členy jednotlivých komisí. Předpokládám, že nelze zpochybnit demokratický průběh těchto voleb a nechť se čtenář zamyslí nad tím, zda by se takto demokraticky polarizované zastupitelstvo v počtu 21 členů mohlo nějak dohodnout o společném postupu proti např. „někomu-něčemu“ - vždyť se o každém jednotlivém bodu vždy hlasuje. Za celou dobu mé práce v městském zastupitelstvu, a byl jsem zvolen již do třetího funkčního období, jsem se nesetkal s nejmenším náznakem uplatňování byť jen vzdálených principů reálného socialismu. Tato výtika se mne dotkla.

Střechu muzea prověřili dva na sobě nezávislí odborníci a doporučili postup odstranění závady (zatékání) s tím, že generální oprava střechy není nezbytně nutná, a na základě tohoto vyjádření bylo od záměru generální opravy střechy prozatím upuštěno a oprava v doporučeném rozsahu byla provedena. Pro upřesnění, rada města nemohla nikdy schválit dotaci 500 000 Kč, jen doporučit městskému zastupitelstvu její schválení, protože má rozhodovací právo jen do 50 000 Kč.

V článku pan Karel dále hovoří o principech demokracie, ale sám je členem komisí, rady a zastupitelstva upírá. Jak už jsem předeslal, o každém problému se věčně diskutuje, poté hlasuje, a jak je známo už ze starého Řecka, většina v parlamentní demokracii přehlasuje menšinu a výsledek je na světě! Také zdůrazním ten fakt, že rada má právo rozhodnout i jinak, než doporučila konkurzní komise, zvláště když je vedena důvody, které jsou v daný okamžik známy, a vždy o tom hlasuje! Podotýkám, že se vždy při hlasování řídím vlastním vědomím a svědomím a nikdy se mně nesnažil nikdo jakkoliv ovlivnit.

Ve věci doporučení kulturní komise řediteli městského muzea o tom, co má vystavovat, je realita opět jiná - jeden člen této komise se jen

dotázal pana exeditele Schallnera, zda by nešlo zařadit jednu výstavu v roce, která bude nabízet „krásné“ umění. Avantgardní a alternativní umělci zde pravidelně vystavují, tak proč neuspořádat výstavu s takovýmto zaměřením? Myslím, že takto formulovaný dotaz by nemusel nikoho zvedat ze židle, nebylo třeba členy kulturní komise v článku zesměšňovat a vyvolávat bouři ve sklenici vody.

Závěrem: Byl jsem potěšen i pozitivním hodnocením pana Romana Karla o fungování kultury v našem městě. Mnoho osobností i sdružení, které se o to přičinili, bylo vyjmenováno a za všechno, co pro naše městečko dělali a dělají, jim patří bez výjimky veliké díky.

Je potřeba ovšem dodat i to, že bez podpory „prapodivně složené a nekompetentní kulturní komise“ a všech zastupitelů bychom si mohli nechat zajít chuť na většinu kulturních událostí s výjimečnými umělci, protože téměř žádná kulturní akce na sebe nevydělá; to znamená, že větší části honorářů vystupujících jsou placeny z rozpočtů středisek města.

Kulturní komise od začátku volebního období pracuje s plnou odpovědností danou jim občany tak, aby hájila a prosazovala zájmy všech kulturních složek i menšinových žánrů v Rýmařově, což činí. Děkuji za pozornost.

Ivan Sigmund

Sport

Střípky z basketbalové ligy

V sobotu 5. dubna ukončily finálové boje o umístění další ročník Městské basketbalové ligy. Pohár pro vítěze získal poprvé v historii tým RE-DO, když ve finále překvapivě hladce zdolal obhájce prvenství Gang Stars. Na třetím místě skončili po dramatickém souboji Oldies před Turisty.

O složení finálových dvojic rozhodlo pořadí v základní části ligy a místo už tradičního vyřazovacího systému se tentokrát spolu utkala v zápasech o umístění družstva na sousedních místech tabulky.

V základní skupině poslední Just Ballin se postavili Novým, kteří potvrdili roli favorita a vyhráli 60:22. Třetími a čtvrtými ze skupiny, hrajícími o konečnou bronzovou

pozici, byli pořadající Oldies a Turisti, jejichž vzájemná rivalita se v posledních letech mírně stupňuje. Tento zápas byl velmi dramatický, ale proběhl v naprostém klidu, což slouží účastníkům ke cti. V závěru zápasu byli šťastnější Oldies, vyhráli 51:44 a vybojovali si tak třetí pozici.

Finále slibovalo další drama, to se ale kupodivu nekonalo. Gang Stars - vítěz základní části - utkání nezvládli a zcela jim selhalo zakončení. Naopak týmu RE-DO se dařilo téměř vše - vycházela střelba, rychlé protiútoky i obrana, a tak skóre hned od začátku utěšeně narůstalo na konečných 62:40.

Při vyhlášení výsledků v hale bezprostředně po skončení finále sklidili potlesk nejen vítězové, ale zasloužené také nováček ligy, mladý tým Just Ballin, který i přes někdy velmi kruté porážky vytrval v soutěži a u něhož bylo v průběhu ligy patrné výrazné herní zlepšení. Doufáme, že se všechny týmy v lize objeví i příští rok.

Za BFAA Oldies
Pavel Vraspír

Tabulka po základní části:

1.	Gang Stars	10	9	1	601:377	19
2.	RE-DO	10	8	2	610:355	18
3.	Turisti	10	7	3	532:372	17
4.	Oldies	10	4	6	468:489	14
5.	Noví	10	2	8	399:493	12
6.	Just Ballin	10	0	10	223:747	10

Nejlepší střelci celkem:

1.	Sedláček M.	RE-DO	172 b.
2.	Kobolka	Oldies	135
3.	Musil R.	Gang Stars	127
4.	Žváček	RE-DO	115
5.	Musil P.	Gang Stars	114

Nejlepší střelci trojek:

1.	Musil J.	Noví	17
2.	Sedláček M.	RE-DO	11
3.	Vylíčil	Noví	9

Fota: archiv BFAA Oldies

Taneční klub Jes postoupil na mistrovství Moravy i České republiky

V neděli 13. dubna 2008 se v Kulturním domě v Karviné uskutečnila regionální postupová

soutěž EMCO DANCE LIFE TOUR 2008. Vyhláшатelem této akce byla Czech Dance Orga-

nization, o. s. Taneční soubor Jes, který pracuje při ZŠ Jelínkova, přijel bojovat s choreografií „Spoutaní“, která patří do modern I. art dance a v show dance IDO - „Sen Žolíka, aneb rozpustilé karty“. „Spoutaní“ si po velmi pěkném tancování odváželi zlaté medaile a v konkurenci ostravských těles si „Karty“ vytancovaly 3. místo. Obě formace postupují na mistrovství Moravy, které se uskuteční 27. dubna v Olomouci.

Neobvyklou neděli s datem 20. dubna 2008 prožívalo město Mohelnice. Právě zde, v prostorách Kulturního domu, probíhalo regionální kolo taneční soutěže Olomouckého a Moravskoslezského kraje pod záštitou Svazu učitelů tance ČR. Do této taneční

soutěže se přihlásilo 64 formací v různých věkových kategoriích a soutěžních disciplínách.

Rýmařovský Jes měl svá želízka v parketových kompozicích („Spoutaní“) a show dance formaci („Žolíkův sen“). Spolu s námi usilovalo o přízeň poroty dalších sedm choreografií v každé soutěžní disciplíně. Zní to neuvěřitelně, ale Jes zvítězil! Obě formace postupují z prvního místa na mistrovství České republiky, které se koná 17. a 18. května v České Lípě. Obdiv a uznání si zaslouží všichni tanečníci, kteří se ukázali jako velcí bojovníci. Děkuji také skvělému týmu rodičů, kteří jsou na každé soutěži naší velkou oporou.

Alena Tomešková

Foto: archiv TK Jes

AL INVEST

B ř i d l i č n á, a. s.

**prodá nevyužitý majetek
za ceny dohodu:**

- Nůžky tabulové NTE 2500/4B, rok výroby 1975
- Nůžky tabulové NG 3B, rok výroby 1974
- Nákladní automobil Avia A 30L, rok výroby 1977
- Vozík přívěsný jednoosý, rok výroby 1979
- Ohýbačka plechu ruční, rok výroby 1959
- Montážní lis, rok výroby 1970
- Mobilní buňky - 3 ks, rok výroby 1975 až 1979
- Osobní počítače Compaq 2000 - 10 ks, rok výroby 1998 až 2002

Telefon: 554 222 632, 602 572 057

**Stavíte, opravujete, zařizujete?
Přijďte se inspirovat či poradit na výstavu.**

STAVÍME BYDLÍME

stavební výstava

VSTUP ZDARMA • VÝSTAVNÍ SLEVY

30. 4. - 1. 5. 2008

Dům kultury

ŠUMPERK

středa 9 - 18 hod., čtvrtek 9 - 17 hod.

30. 4. od 16.00 hod. - přednáška na téma:

REGENERACE BYTOVÝCH DOMŮ

■ způsob a rozsah oprav ■ dotační programy státu ■ možnosti financování

Omnis Olomouc, a.s., Kosmonautů 8, 772 11 Olomouc, www.omnis.cz
pořadatel veletrhu tel.: 587 433 124, mobil: 776 711 499, e-mail: fuglickova@omnis.cz

NABÍDKA PRÁCE

nabízíme nové pracovní místo na pozici

STAVBYVEDOUCÍ

- praxe v oboru - řidičský průkaz B
- znalost práce na PC
- **nástup možný od května 2008**

**příhlášky a informace
na tel.: 602 956 786**

5.stavební.cz

PÁTÁ STAVEBNÍ CZ, a.s.

8. května 35, Rýmařov
tel.: 554 23 0 086

NABÍDKA PRÁCE

- v přátelském kolektivu • finančně ohodnocena •

JAK VYJDE

Další číslo

**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji
od **9. 5. 2008**

Uzávěrka pro vydání

je ve čtvrtek 1. 5. 2007 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**REKLAMA
v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU
SKVĚLÁ
INVESTICE**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, http://www.rymarov.cz/mesto
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 17. 4. 2008. **Redakce** si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz.
Vyšlo dne: 25. 4. 2008. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 1. 5. 2008. Další číslo vyjde 9. 5. 2008. Grafická úprava novin a inzerce:** Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz. **Vydávání povoleno** Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 10,- Kč**

Věra Žváčková TONOVACÍ CENTRUM

**INTERIÉROVÉ A FASÁDNÍ BARVY
DEKORATIVNÍ OMÍTKOVINY
ZATEPLOVACÍ SYSTÉMY
NÁŘADÍ A MALÍŘSKÉ POTŘEBY**

PŘÍZNVÉ CENY

ČLEN SKUPINY COLORLAK

VĚRA ŽVÁČKOVÁ
PALACKÉHO 44
RÝMAŘOV

606 831 503
606 238 417

**VIZUALIZAČNÍ STUDIO
PORADENSTVÍ**

PRIMALEX®

STOMIX®

Firma Ivan Sigmund - ZIGI nabízí tyto služby:

Elektroinstalační práce silnoproudé a slaboproudé,
montáž videotelefonů a domácích telefonů

El. revize zařízení do 1000 V
i přenosných elektrických spotřebičů a ručního nářadí

Vodoinstalační práce

Prodej a montáž TVA - STA, digitálních satelitů,
zastoupení UPC Direct, CS link Gital a TT.

Opravy domácích spotřebičů a elektroniky

Ozvučení akcí + půjčovna audio

Prodej a pokládka podlahových krytin,
PVC, koberců a plovoucích podlah

UPC Direct

Kompletní podlahářské práce
včetně broušení, lakování
a olejování dřevěných podlah a parket

**TRADE and
TECHNOLOGY**

Lité podlahy Ufloor-QUESHFLOOR

CS LINK

Malířské a natěračské práce
Sádkartonářské práce

gital

Samozřejmostí jsou cenové návrhy zmíněných prací

Provozní doba: Po - Pá 9 - 17 hod., So 9 - 11 hod.

Kontakt: Ivan Sigmund, Nerudova 1273/17, 795 01 Rýmařov
telefon/fax: 554 212 668, mobil: 604 233 742,
email: isigmund@iol.cz, internet: www.zigi.cz

KASARD

výrobce vnitřních dveří a schodů

**Nabízí volné pracovní místo lakýrníka
nástup možný ihned**

KASARD s.r.o.
Miroslav Egida
8. května 1191,
795 01 Rýmařov

tel.: 554 252 193
737 352 514
fax: 554 252 284
e-mail: egida@kasard.cz

Pořídte si O₂ Internet ADSL na půl roku se slevou

O₂ Prodejna
Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

O₂ Prodejna
Šternberk
ČSA 12 (100m od pošty)
785 01 Šternberk
tel.: 585 000 157

**Nyní 2 Mb/s od 237 Kč
s DPH měsíčně
Aktivace za 1 Kč**

O₂

Telefónica

Nabídka platí do 31. 5. 2008 při uzavření smlouvy se závazkem na 12 měsíců. Od 7. měsíce je cena 474,81 Kč s DPH měsíčně. Více informací a ověření dostupnosti na www.cz.o2.com

Volejte zdarma den co den Stejné výhody pro nové i stávající zákazníky

Můžete být náš dlouholetý zákazník. Můžete být i úplný nováček, který k nám přechází se svým číslem či z předplacené O₂ karty. V každém případě od nás získáte bezplatné volání z mobilu na všechna mobilní čísla v síti O₂ a pevné linky až na 1 rok.

AKCE:

Dárek v hodnotě 700,- Kč ke každému novému mobilnímu paušálu nebo k přechodu z předplacené karty na paušál jen v naší prodejně.

O₂ Prodejna
Rýmařov
Náměstí Míru 2 (vedle pošty I. patro)
795 01 Rýmařov
tel.: 554 230 485

O₂ Prodejna
Šternberk
ČSA 12 (100m od pošty)
785 01 Šternberk
tel.: 585 000 157

Telefónica

Nabídka platí po podepsání smlouvy se závazkem na 2 roky a při aktivaci vybraných tarifů do 31. 5. 2008. Volání zdarma se uplatní po vyčerpání volných jednotek v rámci tarifu, přičemž jeho cena je zahrnuta v měsíčním paušálu. Více informací na www.cz.o2.com

O₂

Renault Clio 1.2 RT, r. v. 1991, zadní stěrač, rádio, el. přední okna, centrální dálkový, dělená zadní sedadla. Cena: 19 900 Kč.

DIESEL KLIMA 1. MAJITEL

Renault Clio 1.9dTi

Renault Clio 1.9dTi, r. v. 2000, rádio, posil. říz., PC, tepl., z. stěrač, imob., el. okna a zrcátka, centrální dálkový, ABS, 2x airbag. Cena: 89 800 Kč.

splátka již

od **1198** Kč/měs.

MALÁ SPOTŘEBA

Daewoo Matiz 0.8, 65tis. km, r. v. 2000, rádio, centrální, el. okna, z. stěrač. Cena: 79 990 Kč.

KLIMA

Fiat Bravo 1.2 16V, 59 kW, r. v. 2001, ABS, rádio, posil. říz., z. stěrač, airbag, centrální, imob., el. okna a zrcátka. Cena: 79 900 Kč.

TAŽNÉ KLIMA DIESEL

Fiat Punto JTD, 63kW, r. v. 2002, rádio, posil. říz., z. stěrač, imob., el. okna, dělená z. sedadla, centrální, CD, ABS, 6x airbag. Cena: 109 900 Kč.

ABS

Peugeot 206 1.4 XR, r. v. 1998, ASR, imob., el. okna, posil. říz., el. zrc., dělená z. sedadla, z. stěrač, centrální, ABS, 2x airbag. Cena: 89 900 Kč.

DIGI KLIMA TDI

Audi A3 TDi, 81kW, klimatronic, r. v. 2000, rádio, imob., posil. říz., el. sklop. zrc. a okna, z. stěrač, centrální, alarm, ABS, 4x airbag. Cena: 189 900 Kč.

KLIMA TDI

Volkswagen Golf TDi, 74 kW, r. v. 2001, ESP, ASR, rádio, posil. říz., z. stěrač, imob., el. okna a zrcátka, centrální, CD, ABS, 4x airbag. Cena: 189 900 Kč.

KLIMA

Renault Laguna combi 1.6 16V, r. v. 1998, rádio, posil. říz., teploměr, z. stěrač, imob., el. okna a zrcátka, centrální, CD, ABS, 4x airbag. Cena: 98 900 Kč.

KLIMATRONIC

Seat Cordoba 1.4, r. v. 2000, ABS, rádio, posil. říz., spoiler, křídlo, imob., el. okna, dělená z. sedadla, 4x airbag. Cena: 134 900 Kč.

Financování, které se vám přizpůsobí

Vyberte si DVD nebo navigaci ke každému vozu

GE Život podle vašich představ

KLIMA DIESEL

Toyota Corolla Verso 2.0-D4D, nový model, r. v. 2004, ASR, rádio, el. okna a zrcátka, PC, multif. volant, z. stěrač, centrální, CD, ABS, 8x airbag. Cena: 339 900 Kč.

KLIMA DIESEL 7 MÍST

Renault Espace 2.2 DT, 83kW, r. v. 1999, rádio, posil. říz., z. stěrač, imob., el. okna a zrcátka, CD + měnič, ABS, 4x airbag. Cena: 179 900 Kč.

DIGI KLIMA 85 TIS. KM XENON

BMW 530D, r. v. 2002, ABS, 6x airbag, ASR, kůže, CD+měnič, rádio, centrální, el. výbava, PC, cent., temp., nez. top., senz. brzd a stěr. Cena: 369 900 Kč.

DIGI KLIMA 135 kW 1. MAJITEL

BMW 330D, Kombi, r. v. 2002, ABS, ASR, kůže, imob., vyhř. el. zrc., el. temp., z. stěrač, el. okna, centrální, 4x airbag. Cena: 299 900 Kč.

103 KW DIGI KLIMA TDI CZ

Škoda Octavia 2.0 TDi, 103 kW, Eleg., r. v. 2005, ABS, 4x airbag, ASR, CD, el. temp., z. stěrač, regul. rychl. při jízdě ze svahu, výbava, temp., rádio, PC, centrální, 6 rychlost, serv. kniha. Cena: 354 900 Kč.

DIGI KLIMA 1. MAJITEL

Alfa Romeo 156 2.5 V6 24V, r. v. 1999, ABS, kůže, rádio, posil. říz., spoiler, křídlo, imob., el. okna, el. zrcátka, centrální, 2x airbag. Cena: 124 900 Kč.

KLIMA

Renault Scénic 1.6 16V, 79 kW, r. v. 1999, posil. říz., PC, tepl., z. stěrač, imob., el. okna a zrcátka, centrální, ABS, 4x airbag. Cena: 159 900 Kč.

Spotřebitelské úvěry

- od 0% akontace
- na všechny vozy
- bez omezení stáří
- bez potvrzení příjmů
- bez ručitele

66 TIS. KM 4X4

Jeep Wrangler 2.5, SPORT, r. v. 1997, 2x airbag, uzáv. difer., shrnovací střecha, posil. říz., rádio. Cena: 249 900 Kč.

4X4 KLIMA

Land Rover Freelander 2.0, TD4, r. v. 2002, ASR, CD, rád., el. zrc. a okna, z. stěrač, regul. rychl. při jízdě ze svahu, cent., ABS, 2x airbag. Cena: 269 900 Kč.

9 MÍST TDI T5

Volkswagen Transporter, 2.5 TDi, 96 kW, 9 míst, T5, r. v. 2003, ASR, rádio, posil. říz., tažné, z. stěrač, imob., ABS, 2x airbag. Cena: 359 900 Kč.

Slevy

5 000 - 30 000 Kč

K vozům na splátky bonus:
plná nádrž
Akontace od 0%
4x zimní pneu
zámek zpátečky
slevová karta na PHM
CCS karta 5 000 Kč

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, bez ručitele a na počkání
- Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
- Specializace na splátkový prodej

- Šetříme vaše peníze
- neplatíte poplatek za smlouvu
 - lustrace vozidel ZDARMA
 - neměnná výše splátek

NÁKLADNÍ VOZIDLA A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ NA SPLÁTKY

